

DRAUGAS

LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWS

KETVIRTADIENIS – THURSDAY, BIRŽELIO – JUNE 30, 2016 • Vol. CVII Nr. 77 Kaina 1.50 dol.

PERIODICALS

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 06-29-16

ŠIAME NUMERYJE:

„Naktis muziejuje” – būtina išmėginti! – 5 psl.

LRD premija skatina toliau tyrinėti mūsų paveldą – 8 psl.

DRAUGAS
Mano laikraštis
nuolatinis,
patikimas,
mus rišantis.

Visi keliai veda į Washingtoną ir Baltimore

Birželio pabaigoje–liepos pradžioje Washingtone ir Baltimorėje vyksta daugybė renginių, suburiančių JAV lietuvius, Lietuvos politikus, Lietuvos ambasados diplomatus ir JAV kolegas bei draugus ir kviečiančių diskusijoms politikos, saugumo, gynybos, kovos su propaganda, verslo plėtros, investicijų skatinimo, bendradarbiavimo turizmo srityje bei kultūrinės sklaidos temomis.

Diskusijų centras – ambasada

Birželio 22–23 d. Washingtone lankėsi Vilniaus viešosios žydų bibliotekos direktorius Žilvinas Bieliauskas. Vizito metu Ž. Bieliauskas susitiko su JAV žydų organizacijų atstovais, apsilankė Kongreso bibliotekoje ir JAV Holokausto memorialiniame muziejuje, aptarė bendradarbiavimo galimybes su Washingtono žydų kultūros centro vadovais.

Birželio 23 d. Washingtono profe-

sionalų klubas prie ambasados surengė susitikimą su Europos Sąjungos ambasadoriumi Maskvoje Vygaudu Ušacku tema „Vakarai ir Rusija pasaulėžiūrų sandūroje”.

Birželio 28 d. ambasadoje vyko susitikimas su JAV Sausumos pajėgų karo koledžo, vienos iš aukščiausių karinės akademinės institucijos JAV, studentais, turinčiais aukščiausius karinius laipsnius ir didelę tarnybos patirtį JAV kariuomenėje.

– 2 psl.

Maisto produktų eksporto į JAV galimybės aptartos konsulate New Yorke

LR generalinis konsulas New Yorke Julius Pranevičius (trečias iš k.) su svečiais – į parodą atvykusiais Lietuvos įmonių atstovais. LR konsulato New Yorke nuotraukos

AISTĖ JAKŠTIENĖ

Lietuvos maisto pramonei istorinis įvykis – pirmą kartą Lietuvos maisto produktų gamintojai dalyvavo Amerikos didžiausioje maisto parodoje „Summer Fancy Food Show”, kuri New Yorke birželio 26–28 d. subūrė viso pasaulio gamintojus ir pirkėjus bei atskleidė naujausias maisto pramonės tendencijas. Į parodą atvykę Lietuvos gamintojai savo produkcija ir idėjomis su JAV verslininkais pirmiausiai pasidalijo Lietuvos Respublikos generaliniame konsulate New Yorke birželio 24 d. vykusiame partnerystės renginyje.

– 2 psl.

Lietuviškais produktais domisi garsus šefas – Michael Laiškonis.

Žmonės, neturintys laiko, paprastai nieko neveikia. – Georg Christoph Lichtenberg

Visi keliai veda į Washingtoną ir Baltimore

Atkelta iš 1 psl.

Vilniaus viešosios žydų bibliotekos direktorius Žilvinas Biečiauskas (k.) ir LR ambasadorius Washingtone Rolandas Kriščiūnas. URM nuotr.

Susitikimo metu Lietuvos ambasados JAV karo atšakė biuras supažindino studentus su Lietuvos užsienio ir gynybos politikos aktualijomis ir pristatė Lietuvos kariuomenės vystymosi prioritetus, pasirengimą užtikrinti saugumą regione ir Lietuvos priimančios šalies paramą NATO ir JAV pajėgoms Lietuvoje.

Birželio 28 d. ambasadoje surengtas Demokratijų bendrijos Moterų demokratijoje darbo grupės, kuriai pirmininkauja Lietuva, posėdis. Jame dalyvavo Lietuvos atstovė, darbo grupės pirmininkė ambasadorė Nijolė Žambaitė, Demokratijų bendrijos generalinė sekretorė ambasadorė Maria Leissner, darbo grupės nariai, atstovaujantys Salvadorui, Suomijai, Japonijai ir Urugvajui.

Birželio 29 d. Lietuvos diplomatinėje atstovybėje vyko diskusija „Nepripažinimo politika: praeitis, dabartis ir ateitis“, kurioje dalyvavo užsienio reikalų ministras Linas Linkevičius, Pasaulio politikos instituto profesorius, analitikas, rašytojas ir žurnalistas, Rusijos, Eurazijos, tarptautinės žiniasklaidos ekspertas, buvęs JAV valstybės sekretoriaus James Baker specialusis patarėjas Sovietų pilietybės klausimais ir Baltijos reikalais Paulas Goble ir Damian Leader, New Yorko universiteto profesorius, buvęs JAV valstybės departamento Šiaurės ir Baltijos šalių biuro vadovas, buvęs misijos vadovo pavaduotojas JAV ambasadoje Vilniuje.

Kultūra – taip pat svarbi

Šiandien, birželio 30-ąją, atidaroma Švč. Mergelės Marijos Nekaltojo Prasidėjimo bazilikoje Washingtone įkurtos lietuvių Šiluvos Dievo Motinos koplyčios 50 metų minėjimui skirta paroda.

Liepos 3 d. JAV lietuvių renginių ciklą vainikuos

XV lietuvių tautinių šokių šventė Baltimorėje, prasidėsianti 1 val. p. p. Šokių šventė JAV organizuojama nuo 1957 m., kuomet dešimtys tūkstančių šokėjų švęsti savo lietuviškumą per dainą ir šokių rinkos Čikagoje, Clevelande, Toronte, Hamiltone, Los Angeles bei Bostone. 2016 m. ši tradicija tęsiama mieste, kuriame sukaupta ilga Amerikos lietuvių istorija. Liepos 3 d. į „Royal Farms“ areną Baltimorėje susirinks 1 800 šokėjų iš viso pasaulio, susibūrusių į daugiau nei 33 šokių kolektyvus. Daugiau informacijos – <http://sokiusvente2016.org/lt>.

Liepos 4 d. 1–5 val. p. p. Lietuvos ambasadoje JAV rengiamas susitikimas su Lietuvos Seimo pirmininke Loreta Graužiniene, kultūros ministru Šarūnu Biručiu ir Lietuvos ambasados diplomatais. Seimo pirmininkė atidarys Prezidentui Kaziui Griniui skirtą parodą, bus minimos Lietuvos Valstybės (Lietuvos Karaliaus Mindaugo karūnavimo) ir Jungtinių Amerikos Valstijų Nepriklausomybės dienos.

Liepos 6 d. 2 val. p. p. Lietuvos ambasada kartu su JAV Lietuvių Bendruomene prisijungs prie pasaulio lietuvių, giedosiančių Tautišką giesmę visame pasaulyje. Washingtone himnas bus giedamas prie JAV širdies – Baltųjų rūmų. Liepos 4 d. 10 val. r. himnas bus giedamas ir Inner Harbour pakrantėje Baltimorėje. Šią akciją organizuoja Lietuvos generalinis konsulas Čikagoje, bendradarbiaudamas su Šokių šventės organizaciniu komitetu.

URM info

J. Pranevičius: „Per mūsų šalies produkciją amerikiečiai turi progos pažinti Lietuvą“.

Vyksta lietuviško maisto degustacija.

LR konsulato New Yorke nuotr.

Maisto produktų eksporto į JAV galimybės

Atkelta iš 1 psl.

„Lietuvos gaminių kokybė bei ekologiškumas leidžia tikėtis sėkmės JAV rinkoje – tai liudija sparčiai augantis Lietuvos eksportas į JAV. Per mūsų šalies produkciją amerikiečiai turi progos pažinti Lietuvą“, – renginį pradėdamas kalbėjo Lietuvos Respublikos generalinis konsulas New Yorke Julius Pranevičius.

Lietuvos gamintojai užsienio svečiams konsulate pristatė savo produkciją ir diskutavo apie Lietuvos ir JAV prekybos partnerystės iššūkius bei galimybes. Susipažinę su mūsų šalies produkcija JAV prekybininkai ieškojo Lietuvos partnerių, kurių gaminius galėtų importuoti į JAV. Paroda JAV ir Lietuvos vers-

lininkams paklojo pagrindus sėkmingos partnerystės pradžiai. Į konsulatą buvo atvykę „Cerera“, „Liūtukas ir Ko“, „Gudobelė“, „Švenčionių vaistažolės“ įmonių atstovai; pieno produktų gamintojai – AB „Vilkyškių pieninė“, „Marijampolės pieno grupė“, „Žemaitijos pieno grupė“; mėsos įmonių atstovai – „Klaipėdos mėsinė“, AB „Krekenavos agrofirma“, „Biovela“, taip pat LMPA Lietuvos mėsos perdirbėjų asociacijos, Lietuvos žemės ūkio produktų rinkos reguliavimo agentūros atstovai.

Neseniai JAV Maisto saugos ir kontrolės tarnyba (FSIS) patvirtino, kad lietuviškos mėsos produkcijos standartai atitinka JAV reikalavimus, tai itin svarbus įvykis šalių bendradarbiavimui. Apie gerėjančius Lietuvos ir JAV prekybos santykius liudija

ryškus Lietuvos eksporto į JAV augimas. 2015 m. buvo stebimas 32,7 proc. eksporto į JAV teigiamas pokytis, o 2016 m. pirmojo ketvirčio duomenis lyginant su 2015 m. pirmojo ketvirčio duomenimis, Lietuvos eksportas į JAV šoktelėjo 20,3 proc. Net pusę – 14,4 mln. eur. – šiais metais išaugusio Lietuvos eksporto į Šiaurės Ameriką ir Aziją sudaro lietuviškų prekių išvežimas būtent į JAV rinką.

Prieš didžiąją „Summer Fancy Food Show“ parodą konsulato renginyje pristatyta lietuviška produkcija jau pelnė užsienio verslininkų simpatijų. Lieka tikėtis, jog dar daugiau sėkmės JAV ir Lietuvos prekybinei partnerystei bus atnešęs istorinis lietuvių gamintojų pasirodymas „Summer Fancy Food Show“ maisto pramonės renginyje.

Aistė Jakštienė – LR generalinio konsulato New Yorke vicekonsulė

DRAUGAS
(USPS-161000)
THE LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWSPAPER

Published on Tuesday, Thursday and Saturday
except legal Holidays, Jan. 2nd, and Dec. 26th by
the Lithuanian Catholic Press Society,
4545 W. 63rd Str., Chicago, IL 60629-5532.
Tel.: 773-585-9500. Fax.: 773-585-8284
Periodical class postage paid at Chicago, IL
and additional mailing offices.
Subscription Rates: \$150.00.

GARBĖS PRENUMERATA \$250.00

JAV – metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00

Pirma klasė: kasdien – \$340.00 • visos savaitės \$240.00

Kanadoje (USD): – metams \$390.00 • 1/2 metų \$210.00 • 3 mėn. \$110.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis oro paštu – metams \$615.00 • 1/2 metų \$315.00

Į Lietuvą reguliariu paštu – metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA

JAV – metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00 • 3 mėn. \$48.00

Kanadoje (USD) – metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00 • 3 mėn. \$75.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis: oro paštu – metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00

Į Lietuvą reguliariu paštu – metams \$70.00

Mažindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesuįsčiams.

„Draugo“ prenumerata yra mokama iš anksto.

Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.

Redakcija dirba kasdien, nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.

Vyriausioji redaktorė –
Ramunė Lapas
vyr.redaktore@gmail.com

Techninis redaktorius –
Jonas Kuprys

Korektorė –
Dalia Sokienė

Administracija –
skelbimai@draugas.org
administracija@draugas.org

Reklama – Audronė Kižytė,
audreykizys@gmail.com, 630-805-1404

Už skelbimų turinį ir kalbą neatsakome.
Nepanaudotų straipsnių nesaugojame.

D. Britanijos pasirinkimas: kas rankutėmis plos paskutinis?

VITALIUS ZAIKAUSKAS

Laukėm laukėm – sulaukėm. Ir „sulaukė“ ne vien Didžioji Britanija, netgi ne vien Europos Sąjunga (ES), ne vien Lietuva – „sulaukė“ visas pasaulis.

Lietuvoje ruošėmės švęsti Jonines, o britai būriais traukė į balsavimo vienas – vyko referendumas, nusprendžiantis ar Jungtinė Karalystė lieka ES, ar pasileidžia savais keliais. Su nerimo prieskoniu laukėme rezultatų, nors širdies gilumoje galvojome, kad balsavimas visgi nutildys rėksnių euroskeptikų balsus ir, nusipurę dulkes, gyvensime toliau lyg niekur nieko... Deja, įvyko blogiau nei tikėjomės. Arba kaip norėjome tikėtis. Suskaičiavus balsus paskelbta, kad balsootojų aktyvumas buvo net 72,16 proc., už tolesnę šalies narystę ES pasisakė 16 141 241 britų, o 17 410 742 balsavo už išstojimą. Kitaip – už išstojimą iš ES – 52 proc., o likti panoro 48 proc.

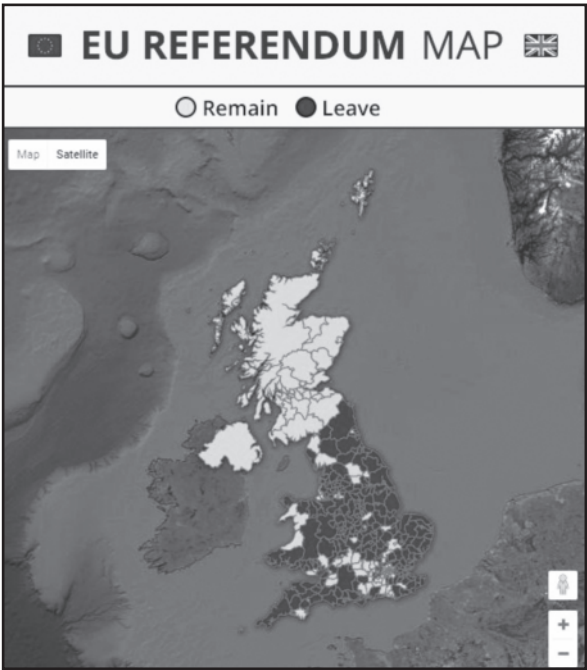
Brexit – laimėjo! O Britanija?

Šitą žodį jau išmokome (BRITain EXIT). Iškalbingi išstojomo iš ES oratoriai žadėjo šalies ateitį be Briuselio diktatūros, be milijonų emigrantų, be paramos labiau diržą susijuosusioms Bendrijos šalims. Kas tiesa, tai tiesa, – dar visai neseniai Britanija pati su maloniausia šypsena kvietėsi darbo jėgą, o dabar ekoniminiai migrantai jau atiminėja darbo vietas, naudojasi palankia socialinių garantijų sistema, skurdina kraštą. Persekioja baimė, kas atbėgs iš Sirijos, kas bus, jeigu į ES kada nors įstos Turkija ir t. t. Tiesa, ekspertai visi kaip vienas pabrėždavo, jog tai tėra deklaracijos, malonūs žodžiai – Brexit šalininkai per visą agitacijos laikotarpį taip ir nesugebėjo pasiūlyti jokių konkrečių priemonių, kaip suvaldyti neigiamus ekonominius ir politinius procesus. Deja, šie perspėjimai niekam per daug nerūpėjo. Šūkių grožis ir skambumas buvo svarbesnis už jų tikrumą ir racionalų pagrindą. Prieš referendumą „Leave“ šalininkai žadėjo, kad tie 350 mln. svarų (430 mln. eurų), kuriais šalis kas savaitę remia ES biudžetą, bus skiriami nacionalinei sveikatos sistemai. Žinoma, ko gero net patys šių pažadų dalintojai suprato, jog tai melas, nes Jungtinė Karalystė į ES biudžetą kas savaitę mokėdama 350 mln. svarų tuo pačiu lėšų ir susigrąžina – gryniosios paramos lieka 250 mln. svarų (307 mln. eurų). Be to, kadangi dalis JK pinigų ES yra išleidžiami šalyje – remiant universitetus, mokslinius tyrimus, investuojant į infrastruktūrą – bendra britų išlaidų suma sumažėja iki 175 mln. svarų (215 mln. eurų). Žurnalistų užspiestas Jungtinės Karalystės nepriklausomybės partijos (UKIP) vadovas Nigel Farage, tik paskelbęs laimėjęs referendumą, net nerausdamas išpyškino: „teiginys apie 350 milijonus svarų buvo ‘klaidelė’“.

Su kiekviena minute po referendumo rezultatų paskelbimo visiems ėmė vertis akys. Kurį anksčiau išsakytą teiginį bepaimsi – „Leave“ šalininkai pripažino tyčia ar netyčia klaidinę rinkėjus. Nigel Farage tučtuojau pareikalavo visos šios košės užvirėjo premjero David Cameron atsistatydinimo. Šis paskelbė atsistatydinsiąs spalio mėnesį, o derybės su ES pradėti išstojimo iš ES procesą – jau bus naujojo premjero reikalas.

Pasaulis sureagavo kitaip

Vargu ar britų populistai tikėjosi tokios pasaulio reakcijos. Jau tą patį birželio 24-osios rytą svaro kursas aiktelėjo ir nusileido žemyn. Pirmadienį, birželio 27 dieną, paskelbta, kad svaro kursas nukrito žemiausiai per 30 metų. Smuko pasaulio finansinės rinkos. Tokijo vertybinių popierių birža krito 8 procentais, daugiausiai nuo 2008 metų. Pietų Korėjos „Kospi“ smuko 3, o Britanijos FTSE 100 – 8,3 proc. Ir naivu būtų manyti, kad ties tuo sustos. Didelės verslo grupės, su retomis išimtimis, aiškiai pasisakė už JK pasilikimą ES, didžiausiame pasaulio prekybos bloke, visų pirma dėl to, kad tai suteikia prieigą prie 500 mln. Europos vartotojų. Didžiųjų pasaulio verslo korporacijų vadovai, visi

Per šias kelias dienas po referendumo JK akcijų rinka prarado apie 160 mlrd. eurų, t.y. tiek Britanija būtų sumokėjusi į ES biudžetą per 15 metų! Ilustracijos iš „Facebook“

kaip vienas, kalba apie tai, kad dabar prasideda ekonominis ir finansinis sąstingis. Manoma, kad jis užtruks mėnesius, o galbūt netgi ir ištiesus metus. „Jaguar Land Rover“, didžiausias JK automobilių gamintojas, skaičiuoja, kad kompanijos metinis pelnas iki 2020 m. gali sumažėti 1 mlrd. GBP, jei Britanija prekyboje su Europa grįš prie Pasaulio prekybos organizacijos (PPO) taisyklių. Kompanijos savininkės, Indijos „Tata Motors“, akcijos smuko daugiau nei 10 proc.. Šotiško viskio gamintojai eksportuoja apie 90 proc. savo produkcijos. Jie pabrėžia ES rinkos svarbą, mat ji praryja apie trečdalį viso šio eksporto. Tačiau taip pat šio sektoriaus įmonėms svarbi derybinė galia, kurią ES panaudoja tardamasi dėl prekybos sąlygų su tokiomis sparčiai augančiomis rinkomis kaip Indija, kuri taiko 150 proc. importo tarifą stipriesiems gėrimams. Kai kurie investuotojai mano, kad „Brexit“ gali baigtis Jungtinės Karalystės ar net globalia recesija. Kai kurioms tarptautinėms bendrovėms galvos skausmu taps dėl svoro nuosmukio sutirpęs pelnas. Kritęs svaras neša milžiniškus nuostolius ir JAV įmonėms, kurioms svarbi JK rinka. Ir tai ne vien viskio pramonė. Pirmadienį Londone užfiksuotas smarkus bankų, aviakompanijų ir nekilnojamojo turto bendrovių akcijų kursų smukimas, nes investuotojų nuomone šie trys sektoriai labiausiai nukentėjo nuo Didžiosios Britanijos sprendimo ištotti iš ES. Didžiosios Britanijos pigių skrydžių bendrovės „EasyJet“ akcijos atpigo daugiau nei 16 proc. po to, kai buvo perspėta, kad birželio 23 d. įvykusio referendumo metu britų priimtas sprendimas ištotti iš ES pakenks jos verslui per ateinančius šešis mėnesius. „British Airways“ akcijų kursas krito 9,4 proc.

Bene geriausiai atspindinti pastarųjų dienų įvykius karikatūra: „Parašiuo nereikia – aš turiu vėliavėlę“.

Stebimas ir bankų akcijų išpardavimas. „Royal Bank of Scotland“ akcijos atpigo daugiau nei 15 proc., „Lloyds“ – 8,9 proc., o „Barclays“ ir RBS akcijos krito net 30 proc. Bankų akcijos pinga ir Vokietijoje, Italijoje ir Ispanijoje, Kinijoje, Japonijoje. Beje, Britanijai išstojus iš ES, iš Londono privalės trauktis ir ES priklausančios finansinės įstaigos. Dabar manoma, kad tai bus didžiulis smūgis Londonui, kaip pasaulio finansų centrui. Jau nekalbant apie tūkstančius tūkstančių darbuotojų atleidimą. Nes keistai atrodytų Europos finansų sostinė – už ES ribų. Jau kalbama apie nuosmukį žemės ūkyje, investicijose į mokslo pažangą, į statybų sektorių ir daugybę kitų sferų. Ekspertai, ramindami Brexit šalininkus, kalbėjo apie baisias atsiskyrimo pasekmes, bet dabar ateitis ima rodytis dar šurpesnė. Vyriausybės skaičiavimais, 12,6 proc. JK ekonomikos yra susijusi su eksportu į 27 ES šalis nares, tačiau tik 3,1 proc. šių šalių ekonomikos sukuriamą eksportuojant į Jungtinę Karalystę. 80 proc. JK bendrovių, eksportuojančių į užsienį, prekiauja su ES. Britų pramonės konfederacija nurodo, kad dėl „Brexit“ iki 2020 m. šalyje bus prarasta nuo 550 000 iki 950 000 darbo vietų.

Kas čia darosi?

Jau penktadienį į gatves, pirmiausiai Londone, pasipylė žmonės. Jie reiškė protestą ir apgailėstą dėl tokių referendumo rezultatų ir pasekmių. Tą pačią dieną buvo sukurta ir imta pasirašinėti peticija, reikalaujanti antrojo referendumo. Pirmadienio ryte (birželio 27 dieną) paskelbta, jog per dvi dienas ją pasirašė 3 milijonai 300 tūkstančių britų. Pagal šalies įstatymus, surinkus 200 tūkstančių parašų, juos apsvarstyti privalo parlamentas. Pažvelkite atidžiau į balsavimo rezultatų žemėlapi, kaip balsavo Šiaurės Airija, Škotija, Velsas – jie balsavo už likimą ES.

Dar vienas galvos skausmas

Vos prieš porą metų Škotija rengė referendumą dėl santykių su JK. Pasisakė už ėimą kartu su Didžiąja Britanija. Dabartinis referendumas parodė visiškai priešingus siekius, todėl Škotijos pirmoji ministrė ir Nacionalistų partijos (SNP) vadovė Nicola Sturgeon pranešė, kad Škotijos vyriausybė formaliai sutiko imtis veiksmų, siekdama užtikrinti, kad būtų priimti ir įsigaliotų reikalingi teisės aktai, leisiantys surengti antrąjį referendumą, spręsiantį, ar Škotija įgis nepriklausomybę nuo Jungtinės Karalystės. Įdomu ir tai, kad už pasitraukimą iš ES daugiausiai balsavo vyresnio amžiaus rinkėjai. Todėl jaunesnieji eina į gatves „dėkodami“, kad pensininkai ir namisėdos uždarė jiems kelius studijuoti kitose šalyse, keliauti be vizų ir t. t.

Nukelta į 15 psl.

RYTYS

Rytys – rytinis, iš rytų pučiantis vėjas. Puslapis „Rytys“ pristato JAV lietuvių naujienas iš rytų pakrantės valstijų.

Redaktorė Vaida Lowell • El. paštas: draugas.east.coast@gmail.com

Buvome tarsi „viena šeima – viena tauta“

DALIA SHILAS

Šiltą gegužės vakarą JAV Bostono Lietuvių Bendruomenė susirinko į Lietuvių piliečių klubą paminėti Motinos dieną dainomis ir šokiais. Šventės dalyvius puikia programa pradžiugino du kolektyvai – iš Clevelando atvykęs choras „Exultate“ ir Bostono lietuvių tautinių šokių grupė „Sambūris“.

Lietuvių ir amerikiečių choras „Exultate“ gyvuoja jau daugiau kaip tris dešimtmečius ir yra Clevelando Lietuvių Bendruomenės pasididžiavimas. Nuo pat choro įkūrimo 1982 m. jam vadovauja dirigentė ir kompozitorė Rita Čyvaitė-Kliorienė. Pagrindinė solistė – Virginija Bruožytė-Muliolienė, akompaniatorius – William Shaffer.

Chorą sudaro 40 narių – nuo moksleivių iki garbaus amžiaus dainininkų. Gausų ir įvairų choro repertuarą sudaro bažnytinė ir pasaulietinė muzika – apie 350 klasikinių ir lietuvių kompozitorių sukurtų kūrinių. Choras yra išleidęs tris kompaktines plokšteles: „Prakartėlėn skubu“, „Prisikėlė Jis“ ir „Gyvenimas – Giesmė“.

Šis choras surengė daugybę solo koncertų Clevelande, Čikagoje, Detroite, Montrealyje, Philadelphijoje, Rochesteryje, St. Petersburge (Floridos valstijoje), Toronte. Choro nariai koncertavo Romoje ir Vilniuje, dalyvavo trijuose Šiaurės Amerikos dainų festivaliuose Čikagoje ir Toronte. Daug nusišnešė atgaivinančią Šiaurės Amerikos dainų festivalio tradicijas puiki choro vadovė, muzikė ir kompozitorė Rita Čyvaitė-Kliorienė.

Rita Čyvaitė-Kliorienė buvo VIII Lietuvių dainų šventės vyriausioji meno vadovė, ilgą laiką dirbo Šv. Kazimiero lituanistinėje šeštadieninėje mokykloje Clevelande, ateitininkų stovykloje „Dainava“, dalyvauja įvairiuose išeivijos chorų renginiuose. Kartu su choralais „Volungė“ ir „Dainava“ ji paruošė trijų chorų programą, su kuria koncertavo Clevelande, Čikagoje ir To-

Šventės dalyvius puikia programa pradžiugino iš Clevelando atvykęs choras „Exultate“. Chorui diriguoja Rita Čyvaitė-Kliorienė.

Dalios Shilas nuotraukos

Bostone 1937 m. suburta lietuvių tautinių šokių grupė „Sambūris“ yra Šiaurės Amerikos ilgiausiai gyvuojantis kolektyvas.

ronte. Rita yra sukūrusi, aranžavusi, harmonizavusi daug dainų vaikams ir suaugusių chorams. Ji priklauso įvairioms profesinėms Amerikos ir Lietuvos organizacijoms, palaiko glaudžius

ryšius su Lietuvos kompozitoriais, lankosi Lietuvoje ir dalyvauja pasaulio lietuvių šventėse.

Susirinkusieji į šventinį vakarą su malonumu klausėsi choro atliekamų

dainų: „Ei jovar, jovar!“ (muz. Nijolės Sinkevičiūtės, lietuvių liaudies žodžiai), „Saulė teka“ (muz. Vytauto Montvilos, žodž. Mykolo Karčiausko), „Poeto svajonė“ (muz. Fausto Strolis, žodž. Henriko Nagio) ir kitų. Visi tartinai padainavo „Žemėj Lietuvos“ (muz. Kęstučio Vasiliausko aranž. Ritos Kliorienės, žodž. Sigito Gedos), „Padainuosim mes sustoję“ (lietuvių liaudies daina, aranž. Dariaus Polikaičio), „Viena šeima – viena tauta“ (muz. Ritos Čyvaitės-Kliorienės, žodž. Nijolės Kersnauskaitės).

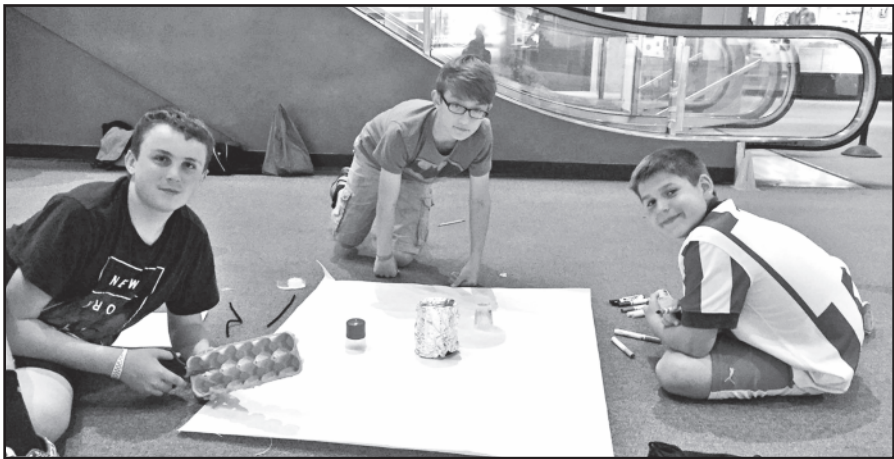
Bostone 1937 m. suburta lietuvių tautinių šokių grupė „Sambūris“ yra Šiaurės Amerikos ilgiausiai gyvuojantis kolektyvas. „Sambūris“ yra dalyvavęs visose 14-koje Lietuvių Tautinių Šokių šventėse ir keturiuose Lietuvos Dainų šventėse. Šiuo metu kolektyvas ruošiasi 2016 m. Baltimorėje liepos 3 d. vyksiančiai XV Lietuvių tautinių šokių šventei „Šaukia ten tave kelionė“. „Sambūriui“ vadovauja Tomas Mikuckis, Rūta Mickūnas, Audra Veitas-Avižonis ir Daiva Veitas.

Ansamblis padovanojo bostoniškams neužmirštamą šokių šventės programą „Šaukia ten tave kelionė“ akimirkas. Vyresnieji atliko šokius „Ak, norėtum grįžti“, „Kubilinis“ (Laimutės Kisielienės choreog.) ir „Subatvakaris“ (Tamaros Kalibataitės choreog.). Jaunimas trypė „Pasiutusiai gražios Jadvygos polką“ (Vidmanto Mačiulskio choreog.), „Malūnėlį“ (Kotrynos Marijošienės ir Juozo Lingio choreog., Tomo Mikuckio kompozicija), „Aštuonytį“ (Juozo Lingio choreog.), „Liuoksinį“ (Ričardo Tamučio choreog.) ir „Šventinę polką“ (Juozo Lingio choreog., Tomo Mikuckio kompozicija). Jauniai smagiai sušoko „Jerubėlę“ (Juozo Lingio komp.) ir „Varžytuvių polką“ (Aldonos Ivanauskienės choreog., Tomo Mikuckio ir Vilijos Yčaitės kompozicija), o vaikai – „Pasėjau kanapę“ (Onos Razutienės choreog.) ir „Vėjo malūnėlį“ (Rūtos Narijauskaitės choreog.). Gegužinę vedė Dorsey Minns.

„Sambūris“ ruošiasi XV Lietuvių tautinių šokių šventei „Šaukia ten tave kelionė“. Dešinėje – XV Lietuvių tautinių šokių šventės vyriausiasis meninis vadovas Tomas Mikuckis.

Bostono lituanistinės mokyklos vaikai naktį praleido muziejuje

Muziejuje vaikams buvo suteikta galimybė gaminti darbelius - visi entuziastingai įsitraukė į statybinę veiklą.

SONATA JAKUBĖNIENĖ

Nors vasara jau įsibėgėjo, mokykla užvėrė duris, noriu pasidalinti prisiminimais iš gegužės 20-osios. Tą dieną, tiksliau vakarą, būrys Bostono lituanistinės mokyklos vaikų ir juos lydinčių tėvelių, ne šiaip nuvyko į Bostono mokslo muziejų (Boston Science Museum), bet praleido ten naktį! Mintis praleisti naktį muziejuje vaikams atrodo intriguojanti, na, o vaikus lydinčius tėvelius kiek baugino mintis apie galimą bemiegę naktį...

Vos atvykę į muziejų užsiregistravome ir turėjome truputį laisvo laiko savarankiškai pasivaikščioti ir patyrinėti. Vaikams buvo smagu tai daryti draugų būryje! Ne-trukus salėje prasidėjo oficialus lankytojų sutikimas. Po trumpo sveikinimo šauni vedėja pravedė regos ir smegenų sąveikos demonstraciją. Visi stebėjomės, kaip puikiai ir vaizdžiai pateikta informacija ir vaikams, ir suaugusiems.

Kita stotelė: vaikams buvo suteikta galimybė gaminti darbelius – ir dideli, ir maži entuziastingai įsitraukė į statybinę veiklą. Rezultatas – iš įvairių atliekų pastatyti ekologiški „mies-tai“!

Vėliau, truputėlį užvalgę, vėl turėjome laiko pavaikščioti po muziejų, o

tada nuskubėjome į elektros ir žaibų demonstraciją. Visi įdėmiai klausė ir, neabejoju, daug išmoko. Ši dalis buvo labai įspūdinga. Beje, tai vyko salėje, kuri buvo skirta mūsų mokyklai įsikurti nakčiai. Susiradę vietas, įsitaisė miegui – pojūtis nepakartojamas! Manau, kiekvienas vaikas (ir suaugęs) nors kartą turėtų išgyventi naktį muziejuje.

Po pusryčių patekome į planeta-riumo demonstraciją. Įsitaisę itin pa-

Bostono mokslo muziejaus programos, skirtos mažiesiems, vedėja pritraukė Bostono li-tuanistinės mokyklos vaikų dėmesį

togiose kėdėse buvome pakylėti į žvaigždes! Vėlgi džiaugiamės, kaip puikiai viskas sukurta ir pateikta... Po savarankiškų žaidimų, kurie, beje, vaikų nuomone, galėtų tęstis visą dieną, žiūrėjome IMAX filmą apie banginius. Tuo programa baigėsi, bet kas norėjo galėjo likti muziejuje kad ir visą dieną!

Kam įdomu: išvyka kainavo 50 dolerių asmeniui, į kainą įskaičiuoti pusryčiai, visi užsiėmimai ir pasirody-

mai, garažas kainavo tik 5 dolerius, be to, dar gavome bilietą kitam kartui! Esam be galo dėkingi Naidai Šnipaitei-Johnson už šios ypatingos Bostono li-tuanistinės mokyklos ekskursijos puikų organizavimą. Nors iš pradžių mes, tėvai, buvome nusiteikę skeptiškai, puikiai praleidome laiką, būtinai su visa šeima ir draugais dalyvautume vėl.

Sonata Jakubėnienė – Bostono li-tuanistinės mokyklos bibliotekininkė

Žaidimai muziejuje, vaikų nuomone, galėtų tęstis visą dieną.

Sonatos Jakubėnienės nuotraukos

New Yorko LB susirinkimas

MILDA STANISLAUSKAITĖ

Gegužės 22 dieną, po šv. Mišių, New Yorko Apreiškimo parapijos apatinėje salėje įvyko JAV Lietuvių Bendruomenės (LB) New Yorko miesto apylinkės metinis susirinkimas. Sveikinimo žodį tarė ir susirinkimą vedė apylinkės pirmininkė Rasa Sprindys. Gelmina Martinson priminė apie praeitus renginius ir jų įvairovę. Susirinkime taip pat dalyvavo JAV LB New Yorko apygardos pirmininkas Algirdas Grybas, artimos Long Island apylinkės pirmininkė Ramutė Žukaitė ir Amerikos Lietuvių Tarybos (ALT) pirmininkas Susivienijimo Lietuvių Amerikoje (SLA) valdybos pirmininkas Saulius Kuprys.

A. Grybas kalbėjo apie tokių susirinkimų svarbą ir reikalingumą, palinkėjo visiems sėkmės Bendruomenės veikloje. Jis taip pat priminė, kad apie lietuviškus renginius visuomet galima sužinoti tinklalapy-

JAV LB New Yorko miesto apylinkės metinį susirinkimą vedė apylinkės pirmininkė Rasa Sprindys. Algirdo Grybo/ www.nyliethuanian.org nuotr.

je www.nyliethuanian.org ir skatino visus prisijungti prie savaitinio naujienlaiškio internete.

S. Kuprys pasveikino visus SLA ir ALT'o vardu. Jis papasakojo apie puikias SLA patalpas, priminė, kad reikia jas iš-

saugoti ir pakvietė visus įsitraukti į lietuvišką veiklą. Gintarė Bukauskienė pristatė būsimus renginius ir planus kitiems metams. Laima Hood pristatė finansinę ataskaitą, priminė apie solidarumo mokestį ir padėkojo visiems už Bendruomenės rėmimą.

Kontrolės komisija, vadovaujama Kęstučio Bilerio, patikrino apylinkės finansus ir patvirtino, kad apskaita vyksta tvarkingai ir teisingai.

Šiais metais 3 valdybos nariai ir 3 kontrolės komisijos nariai baigė savo kadencijas. JAV Lietuvių Bendruomenės Tarybos nariai Valdas Buožys, Monika Kungienė ir Laura Vidžiūnaitė suorganizavo naujų narių rinkimus. Kol balsai buvo skaičiuojami, Vida Jankauskienė užtraukė lietuvišką dainą ir visi mieliai pritarė. Į New Yorko miesto apylinkės valdybą buvo perrinkti Vida Jankauskienė ir Raimundas Šližys, naujai išrinktas Saulius Žilinskas. Į revizijos komisiją buvo perrinkti Kęstutis Bileris ir Petras Ševelkovas, naujai išrinktas Silvestras Stanislauskas. Po rinkimų valdybos nariai išklaušė susirinkusiųjų pasisakymus ir pasiūlymus.

Milda Stanislauskaitė – JAV LB New Yorko miesto apylinkės valdybos narė.

SKAUTYBĖS KELIAS

Redaktorė Aušra Jasaitytė-Petry • 8830 Magnolia Court • Orland Park, IL 60462 • El. paštas: ausra67@sbcglobal.net

Prisiminkime ps. fil. Liną Paužuolį, nuėjusį Namo

ps. fil. Linas Paužuolis

Labai liūdna šeimai, tėvams, draugams ir organizacijai, kada jaunas, darbštus ir turintis patyrimo skautiškai veiklai asmuo palieka mus. Linas gimė ir augo skautiškoje šeimoje. Ištikus širdies priepuoliui, vos 59-erių metų vyro gyvenimo siūlas nutrūko.

Linas skautauti pradėjo „Rako“ stovykloje būdamas tik šešių mėnesių. Ačiū tėvams, kad surado stovyklavietę, kurioje buvo supažindintas su visais stovyklautojo nepatogumais.

Metai bėgo kaip pavasario žydinčios ievos. Per bėgančio laiko pravaras buvo dalyvauta įvairiuose mokymo kursuose, dirbama su „Lituanicos“ skautais, ruošiant juos „Erelio“ žymeniui pagal Amerikos skautų programą. Apytikriai per trejus metus „Lituanicos“ tunto skautų „erelio“ žymeniui buvo paruošta 20 skautų. Viskas buvo daroma skautų tėvams pritariant. Ši programa yra gera tuo, kad jaunuolius ugdo sumaniais vadovais Amerikos visuomenėje. Ši programa labai padeda ieškant darbo. „Erelio“ ženklą turėjimas yra naudingas. Norint gauti „Erelio“ žymenį, reikėjo įdėti daug pastangų, – Lino, jaunuolių ir tėvų bendro darbo. Amerikiečių skautai buvo

supažindinti su lietuviais skautais, o lietuviai skautai buvo pristatomi Amerikos skautams kaip pavyzdys, kad per darbą galima daug pasiekti. Šis Lino darbas aukštosios lietuvių skautų vadovybės nebuvo įvertintas.

Lietuvių visuomenė turėtų žinoti, kad skautavimas nėra lituanistinė ar kitokia ugdymo mokykla. Čia jaunuoliai susirenka pasirodyti, išsikalbėti, aptarti numatomas iškylas į gamtą. Iš šios grupės jaunuolių visuomenė sulaukia vadovų viešajam gyvenimui.

Lietuvius skautus ruošiant šiam žymeniui, buvo iškeltas lietuvių skautų vardas. Amerikiečiai skautai ir jų visuomenė lietuvių rodo kaip labai darbščius jaunuolius, į kuriuos reikia lygiuotis.

Linas į „Lituanicos“ tuntą įsijungė 1965 m. kaip jaunesnysis skautas. 1968 metais davė pasižadėjimą būti skautu; 9-ojoje Tautinėje stovykloje Brolijos stovyklos viršininku buvo a. a. Vladas Vijeikis, daug gero padaręs Lietuvių skautų sąjungai išėivijoje.

Nuo pat įstojimo į „Lituanicos“ tuntą Linas daug laiko skyrė skautų užimtumui. Dvejus metus „Lituanicos“ tunte ėjo tuntininko pareigas. Or-

ganizavo plaukimo, gyvybės gelbėjimo ir pirmosios pagalbos kursus. Buvo laikotarpių, kada jūrų skautų veikla buvo silpna, ypač naujesniųjų jūros skautų. Tuntininkas juos paskyrė dirbti su skautų vienetais. Lino veikla ne visiems patiko. Sunku visus patenkinti. Buvo daroma tai, kas tuo metu buvo prieinama pagal turimas pajamas.

Linas labai daug darbo įdėjo ruošdamas tunto šaudymo aikštę. Jam talkino Algis Vaitkevičius ir keletas kitų, buvusių Miško brolių.

Negailestinga mirtis nusinešė gabų, Skautų sąjungos neįvertintą skautų vadovą. Lino laidotuvsė dalyvavo daug jaunimo, nes Linas jį mylėjo ir mokėjo su juo sugyventi. Turėjo ir „priešų“, negali juk visiems įtikti. Linas buvo patarėjas, jis nieko nebarė ir nieko nevertė daryti. Leido skautams patiems spręsti.

Gyvenimas painus, kupinas nežinomųjų, bet skaudžiausia, kai Amžinybėn išeina jaunas...

Viskas praeina, lieka tik „išdai nuota muzika“.

Ilsėkis ramybėje, draugų aplankytas ir pagerbtas.

Senas Vilkas

„Verpsčių“ būrelyje

VS. RITONĖ RUDAITIENĖ

Vėl apsisuko metų ratas. Atrodo, kad laikui bėgant jis išvysto vis didesnį greitį, ir dabar sukasi greičiau ir greičiau. Vyr. skautės ir skautininkės „Verpstės“ stengiasi neatsilikti ir spėti verpti Aukščiausiojo joms skirtus „kuodelius“.

Vos pradėjusios būrelio metinę veiklą, 2015 m. lapkričio 27 d., neteko labai brangios sesės v. s. Danutės Dirvonienės. Gruodžio 17 d. tradicinėje Kalėdų/Kūčių sueigoje sužibo dar viena – jos atminimui uždegta žvakutė. Danutė – tai jau dešimta „verpstė“, kuri Aukščiausiojo pašaukta išėjo Namo. Vasario 16-osios ir Kovo 11-osios sukaktis „Verpstės“ šventė kovo 10 d. Nijolė Martinaitytė-Nelson kalbėjo apie mūsų tautos didįjį poetą Maironį, kuris visuose kūrybos žanruose vystė patriotinius, gamtinius, asmeninius ir religinius motyvus. Kalbėdama apie ilgą ir sunkų Lietuvos kelią į 1918-ųjų vasario 16-osios Nepriklausomybės paskelbimą, Nijolė atskiriems istorijos laikotarpiams (besiruošiant, kovojant ir laimėjus) parinko Maironio parašytų eilėraščių. Gera visiems žinomi patriotiniai Maironio eilėraščiai nušvito dar kita šviesa, kai buvo sužinota, kurie eilėraščiai kuriuo metu ir kodėl buvo sukurti. Tai buvo labai įdomus, eilėrašciais iliustruotas pašnekesys, ypač todėl, kad eilėraščius skaitė mūsų „verpstė“, aktorė Nijolė Martinaitytė. Kovo 11-ajai paminėti Ritonė Rudaitienė perskaitė jaudinančius Dalios Kavaliauskienės ir Ernesto Lukoševičiaus prisiminimus. Buvo proga prisiminti, kaip tuos įvykius toli nuo tėvynės išgyvenome mes.

Balandžio/kovo mėn. Lietuvių dailės muziejuje, Tautodailės galerijoje, vyko tautinių drabužių prijuosčių paroda. Tarp rengėjų buvo tautodailininkės „verpstės“ Vida Rimienė ir Aldona Rauchienė, tad sueiga buvo vedama pačioje galerijoje. Šalia juostos puošniausia namie austos tautinio drabužio dalis yra prijuostė. Pagal prijuostes galima nustatyti, kuriam Lietuvos regione tautinis drabužis buvo išaustas.

Aukštaičių, vilniečių, dzūkų, suvalkiečių, zana- vykų, kapsų, žemaičių ir Mažosios Lietuvos prijuostės turi savitų, išskirtinių stiliaus ir tekstilės ornamentikos bruožų. Svarbi pamoka: kad tautinis drabužis būtų autentiškas, jį išsiryjant reikia gerai iširti jo stilių ir žiūrėti, kad nebūtų jame sumaišyti keli skirtingi stiliai.

Paskutinei prieš vasarą sueigai, skirtai poezijai ir kūrybai, vykusiai gegužės mėnesį, Irena Grigaitienė paruošė išsamią ir įdomią paskaitą „Jai nebuvo svarbu“ apie poetės Salomėjos Nėries gyvenimą ir kūrybą. „Salomėja, – sakė Irena, – buvo emocijų kamuolys, jai daug kas nebuvo svarbu. Turėdama daug emocinių išgyvenimų, sugebėjo visa tai perduoti savo kūryboje. Rašė, ką jautė savo širdyje... Galiausiai tapo kontroversine asmenybe“.

Klausantis Irenos surinktų biografinių žinių

apie Salomėją Nėrį susidarė išpūdis, kad poetė, nors gausiai Dievo apdovanota kūrybiniais gabumais, visą savo gyvenimą buvo nepagydoma idealistė, lengvabūdiška, impulsyvi, taip iki galo ir nesubrendusi. Salomėja, ieškodama šviesesnės ateities sau ir pasauliui, tarytum nerami peteliškė žuvo jos išivaizduoto „žibinto“ ugnyje. Taip išsipildė jos pačios parašyta pranašystė: „Audringą naktį aš gimiau. Rudens vėjai liūtais staigdami daužė mano lopšį... Tą naktį raganos many užbūrė savo žavėjimo galią... Tu būsi kaip tie vėjai, amžinai ieškantys stygų, kuriomis jų daina linksmiau suskambėtų. Tu būsi benamė klajūnė, kaip tie vėjai! Tu būsi... Demonas mane pabučiavo! Jo pabučiavimas – mano likimas, mano praeikimas ir išganymas!“...

Salomėja Bačinskaitė mirė 1945 m. Maskvoje, palaidota Kaune, Petrašiūnų kapinėse. Jai buvo 41 m.

Malonios ir saugios vasaros viena kitai palinkėjusios, „Verpstės“ sustabdė savo verpimo ratelius ir atsisveikino iki šių metų spalio ar lapkričio mėnesio.

„Verpsčių“ būrelio narės nepailsdamos suka savo „kuodelius“.

„Verpsčių“ archyvo nuotr.

Lietuvos šaulių sąjunga išeivijoje (LŠSI)

VARDANTOS LIETUVOS

Generolui Vladui Nagiui-Nagevičiui – 135

STASYS IGNATAVIČIUS

Birželio 17 d., minint žymaus Lietuvos karinio ir visuomenės veikėjo, mokslininko, gydytojo, Šaulių sąjungos Centro valdybos nario, Šaulių sąjungos Garbės šaulio generolo Vlado Nagio-Nagevičiaus 135-ąsias gimimo metines, į buvusį generolo dvarą, Žemaitkiemį, rinkosi ramovėnai, Lietuvos kariuomenės kūrėjų-savanorių sąjungos nariai, birutietės, šauliai, karininkai, muziejininkai, LSMU studentų korporacijos „Fraternitas Lituanica“ ir Kauno visuomenės atstovai. Minėjime, kurį vedė Vilniaus įgulos karininkų ramovės viršininkas Gaudentas Aukštikalnis, kalbėjo krašto apsaugos ministras Juozas Olekas, Lietuvos kariuomenės vado gen. lttn. Jono Vytauto Žuko sveikinimo laišką perskaitė jo patarėja Danguolė Bičkauskienė, apie ramovių darbą ir tikslus kalbėjo Lietuvos kariuomenės karininkų ramovių viršininkų tarybos pirmininkas ats. kpt. Gintautas Deksnys, pranešimą apie generolo gyvenimą, karinę tarnybą, visuomeninę veiklą ir nuopelnus ateities kartoms perskaitė Lietuvos kariuomenės kūrėjų-savanorių sąjungos Kauno skyriaus pirmininkė, Vytauto Didžiojo karo muziejaus darbuotoja dr. Aušra Jurevičiūtė, meninę programą atliko Lietuvos karinių oro pajėgų orkestras, vadovaujamas kpt. Ričardo Kukulskio, Kauno, Vilniaus ir Klaipėdos įgulų karininkų ramovių meno kolektyvai. Po oficialiosios dalies visi bičiuliavosi prie bendro vaišių stalo.

Būsimasis generolas gimė 1881 m. birželio 17 d. Kretingoje, mūitinės tarnautojo Vladislavo Kiprijo-Nagevičiaus ir miestietės Marijos Magdalenos Eitavičiūtės-Nagevičienės šeimoje. Pradinį išsilavinimą gavęs Kretingoje, mokėsi Palangos progimnazijoje, bet buvo pašalintas už atsisakymą dalyvauti stačiatikių pamaldose ir melstis rusiškai. Mokslus tęsė Rygos Aleksandro gimnazijoje, kurią aukso medaliu baigė 1902 m. Gimnazijoje priklausė slaptam lietuvių moksleivių būreliui, kurio susirinkimai vykdavo jo motinos bute. Drauge su Kipru Bieliniumi ir kitais išsikovojo lietuviškas pamaldas moksleiviams. Įstojo į Peterburgo Karo medicinos akademiją (baigė 1910 m.) ir Peterburgo Archeologijos institutą (baigė 1904 m.). Ėmė domėtis Lietuvos istorija, pradėjo bendradarbiauti su laikraščiais „Vilniaus žinios“, „Lietuvos žinios“, „Viltis“.

1905–1907 m. Rusijoje vykę revoliuciniai neramumai įtraukė ir V. Nagevičių, įstojo į socialdemokratų partiją. 1905 m. dalyvavo Didžiajame Vilniaus Seime, kuriam pateikė siūlymus dėl Lietuvos valstybingumo. Platindamas Vilniaus Seimo nutarimus Palangoje ir Kretingoje, už politinę veiklą buvo areštuotas, iškelta byla dėl socialdemokratinės literatūros laikymo ir platinimo, kalintas Telšių, Šiaulių ir Kauno kalėjimuose. Advokatui V. Stašinskui ir Karo medicinos akademijos prof. Ivanui Pavlovui pavyko jį apginti.

Studijuodamas Karo medicinos akademijoje, 1908 m., drauge su Vladu Ingelevičiumi, Kaziu Oželiu ir Pranu Sližiu įkūrė slaptą lietuvių studentų medikų organizaciją „Fraternitas Lituanica“, kurios tikslas – išsaugoti lietuvių ir tautinę kultūrą. Šiai korporacijai būsimasis generolas priklausė visą gyvenimą, o Lietuvoje ši organizacija išaugo į gausią studentų medikų korporaciją. 1910 m., baigęs Karo medicinos akademiją, buvo paskirtas į Rusijos Baltijos jūros karo laivyną, įgijo papulkininkio laipsnį. Pirmojo pasaulinio karo metais dalyvavo mūšiuose, caro buvo apdovanotas. Liepojoje įsteigė lietuvių draugiją, subūrė lietuvių pabėgėlius ir Helsinkyje.

1917 m., po Vasario revoliucijos Rusijoje ir nuvertus carą, V. Nagevičius Petrograde dalyvavo Rusijos lietuvių seime, sudarė kairiųjų karininkų bloką, kurio balsais seimas priėmė rezoliuciją, pasisakančią už nepriklausomos Lietuvos valstybės atkūrimą. Tais pačiais metais perkeltas į Juodosios jūros karo laivyną. Sevastopolyje kaip nepartinis socialistas išrinktas į jūreivių, kareivių ir darbininkų tarybą bei į centrinį jūreivių komitetą, subūrė lietuvių pabėgėlius ir rūpinosi jų grįžimu į Lietuvą. Nors buvo aukšto rango karininkas, išvengė bolševikų represijų, nes buvo nuoširdus su eiliniaisiais jūreiviais.

Generolas Vladas Nagius-Nagevičius

1918 m. rugpjūčio mėn. grįžo į Lietuvą. Vilniuje įsijungė į visuomeninę veiklą, savanoriu įstojo į besikuriančią Lietuvos kariuomenę, buvo pirmasis Lietuvos kariuomenės karo gydytojas. 1918 m. spalio 15 d. įsteigus Apsaugos komisiją, paskirtas jos sekretoriumi. Kartu su kitais komisijos nariais įtikino Valstybės Tarybos pirmininką Antaną Smetoną kurti kariuomenę. Į Kauną atvyko 1919 m. gegužės mėnesį ir įsijungė į karo tarnybą, buvo paskirtas kariuomenės lauko sanitarijos inspektoriumi, o nuo gruodžio 19 d. iki 1940 m. rugpjūčio mėn. vadovavo Krašto apsaugos ministerijos Karo sanitarijos tarnybai. Šiose pareigose jis daug nuveikė rūpindamasis kariuomenės sanitarijos gerinimu. Per trumpą laiką įrengė Karo ligoninę Kaune, lauko ligonines pafrontėje, aprūpino jas vaistais, medikamentais, subūrė kariuomenės gerus gydytojus ir medicinos seris, organizavo jų tobulinimosi kursus, siuntė gydytojus tobulintis į užsienį, likvidavo epidemijų židinius, įkūrė Sanitarijos puskarininkų mokyklą, Aukštuosius karo sanitarijos kursus ir kt. Atstovavo Lietuvai karo medicinos kongresuose Madride (1933 m.) ir Briuselyje (1935 m.). 1920 m. gegužės 20 d. jam suteikiamas generolo leitenanto laipsnis, 1936 m. gruodžio 28 d., pagal Karo tarnybos įstatymą, generolo leitenanto laipsnis pakeistas į brigados generolo. Ypač rūpinosi Nepriklausomybės kovose invalidais tapusiais kariais, išsireikalavo, kad kariai-invalidai gautų pensijas, rūpinosi protezais, pastatė jiems bendrabučius, įrengė skaityklas, įsteigė dirbtuves, kuriose buvo mokomi amatų. Iš karo invalidų subūrė pučiamųjų orkestrą ir Karo muziejaus garbės sargybą. Jo iniciatyva buvo įkurtas komitetas karo invalidams šelpti, kuriam ir vadovavo.

Tuometinėje Lietuvoje tikriausiai nebuvo tautinės organizacijos, kurioje jis nedalyvautų. Buvo ne tik vienas pirmųjų Lietuvos kariuomenės ir jos tradicijų kūrėjų, jam priklauso idėja steigti Vyčio kryžiaus ordiną. Jo iniciatyva įkurtas Karininkų klubas, vėliau pavadintas Karininkų ramove. Daug metų pirmininkavo Karininkų ramovės seniūnų tarybai, daug triūso įdėjo statant karininkų ramovės pastatą Kaune. Generolo dėka atidarytas Karo muziejus buvusiam caro kariuomenės kazokų manieže, iš kovos laukų ir privačių kolekcijų surinkti eksponatai, o 1936 m. vasario 16 d. atidarytas architekto Vladimiro Dubeneckio suprojektuotas ir pastatytas naujas Vytauto Didžiojo karo muziejaus pastatas. Jam pavyko gauti daugybę retų eksponatų, rūpinosi tautos didvyrių atminimo įamžinimu, įgyvendino Vėliavos pakėlimo ceremoniją ir kitus ritualus, įrengė

kariljoną, pastatė Knygnešių sienelę, įkūrė memorialinį taką... Jam vadovaujant Muziejus ir sodelis tapo masiškiausiai lankoma tautos šventove, tautinių ir valstybinių švenčių vieta.

Rūpindamasis sužeistais ir sergančiais kariais įkūrė Moterų komitetą, kuris vėliau išaugo į veiklią Didžiosios kunigaikštienės Birutės draugiją, subūrusią karininkų žmonas.

Buvo aktyvus ir Šaulių sąjungoje. 1925 m. išrinktas į Šaulių sąjungos Centro valdybą, 1939 m. jam suteikiamas LŠS garbės šaulio vardas. Šaulišką ir patriotinį darbą jis dirbo ir būdamas provincijoje. 1925 m., kaip buvęs savanoris, gavo 20 ha žemės prie Babtų. Iš buvusio dvaro išsinuomojo dar 60 ha. Savo dvarą pavadino Žemaitkiemiu, kuris sulenkėjusioje Babtų apylinkėje tapo lietuviybės ir tautinės kultūros centru; ten buvo švenčiamos Joninės (dalyvavo iki 2000 žmonių, suvažiuodavo Kauno inteligentija, valstybės vadovai, prezidentas A. Smetona) ir kitos valstybinės bei tautinės šventės, o programą atlikdavo šaulių meno kolektyvai. Babtuose subūrė šaulių būrį, kuris aktyviai prisidėjo prie apylinkės lietuvinimo. Ilgainiui generolo dvaras tapo pavyzdiniu ūkiu, garsėjusiu veislinais arkliais.

Matydamas Baltijos jūros svarbą Lietuvai, 1923 m. įsteigė Jūrininkų sąjungą, kuriai ir vadovavo, netrukus buvo įkurta ir Jūrininkų mokykla. Už nuopelnus buvo išrinktas Lietuvos jūrininkų sąjungos Garbės pirmininku. Buvo Lietuvos gyvūnų globos draugijos narys (1934–1940 m. – pirmininkas), 1923 m. organizavo olimpinį sąjūdį, vadovavo Lietuvos sporto lygai, 1925–1928 m. vadovavo Lietuvai pagerinti draugijai, 1927 m. dalyvavo steigiant Lietuvos aero klubą ir buvo jo pirmosios valdybos narys, įkūrė Lietuvių-suomių draugiją, buvo lietuvių-latvių ir lietuvių-estų draugijų valdybos narys, nuo 1927 m. – Vyčio kryžiaus ordino ir nuo 1928 m. – Savanorių medalio komisijų narys. 1938 m. lankėsi Pietų Afrikoje ir grįžęs iš ten įsteigė Pietų Afrikos lietuvių draugiją.

Gen. V. Nagevičius buvo vienas pirmųjų profesionalių Lietuvos archeologų. Jau 1907 m. dalyvavo pirmajame Lietuvos mokslo draugijos suvažiavime, 1918-1919 m. buvo šios draugijos valdybos narys. Archeologinius tyrinėjimus pradėjo 1905 m. Vakarų Žemaitijoje. Tyrinėjo Kartenos, Kretingos, Norgėlių, Skomantų, Vieksnių, Šateikių, Prysmančių ir kitus kapinynus. Svarbiausius ir reikšmingiausius archeologinius tyrinėjimus atliko Apuolės (1931–1932 m.) ir Senosios Įpilties (1933–1934 m.) piliakalniuose. Įdiegė daug naujovių, pvz., pirmasis Lietuvoje panaudojo aviaciją filmavimui ir fotografavimui. Apie generolo tyrinėjimus plačiai rašė tuometinė Lietuvos spauda. 1921–1925 m. buvo paskirtas Valstybinės archeologinės komisijos nariu, rūpinosi archeologinių paminklų apsauga, ruošė pranešimus ir paskaitas, kurias skaitė tarptautiniuose archeologų kongresuose Rygoje (1930 m.), Londone (1932 m.) ir Osle (1936 m.). 1933 m. Stokholme istorikų ir archeologų draugijoje skaitė paskaitą apie Lietuvos priešistorę, tais pačiais metais Italijoje stebėjo Pompėjos kasinėjimus. Nuo 1933 m. – Latvijos mokslų akademijos narys korespondentas.

Sovietų Sąjungai okupavus Lietuvą, 1940 m. birželio 25 d., gen. V. Nagevičius atleistas iš muziejaus viršininko pareigų ir paleistas į sanitarijos karininkų atsargą. Apsigyveno savo ūkyje. Prasidėjus Vokietijos-Sovietų Sąjungos karui grįžo į Kauną, buvo Lietuvos aktyvistų fronto Kauno štabo patarėjas, dalyvavo 1941 m. birželio 23–28 d. sukilime. 1941 m. rugsėjo 15 d. drauge su kitais LAF atstovais pasirašė memorandumą „Apie Lietuvos būklę pradėjus veikti vokiečių civilinei valdžiai Lietuvoje“.

Vokiečių okupacijos metais grįžo dirbti į muziejų, paskirtas jo viršininku. Dalyvavo antinacistinėje veikloje, buvo gestapo persekiojamas. 1943 m. pasirašė po memorandumu, nesutikdamas su SS legiono formavimu Lietuvoje. Gen. Povilui Plechavičiui steigiant Vietinę rinktinę, stojo į jos gretas ir buvo paskirtas Sanitarijos skyriaus viršininku.

Nukelta į 13 psl.

LIETUVYBĖ šykštus darbdavys, bet be jos negali

VAIDA LOWELL

„Draugo“ puslapiuose dažnai matoma Raimundo Mariaus Lapo pavardė. Informatyvūs, detalūs tiriamieji straipsniai apie lietuviybę, išeiviją ir lietuvius – Raimundo sritis. Neįkainojamą jo indėlį tiriamosios žurnalistikos srityje šiemet įvertino Lietuvių rašytojų draugija. Už Raimundo Lapo straipsnius lietuvių istorijos, literatūros ir kultūros temomis draugija šių metų pradžioje paskyrė literatūrinę premiją. Deja, šis svarbus faktas liko spaudos nepastebėtas. Šios draugijos premiją šiemet gavo ir rašytoja Rūta Šepetytė. Simbolišką, kad sveikinimo raštą Raimundas Lapas rado savo pašto dėželėje Vasario 16-ąją, Lietuvos Nepriklausomybės dieną!

Žurnalistinės temos – gilios

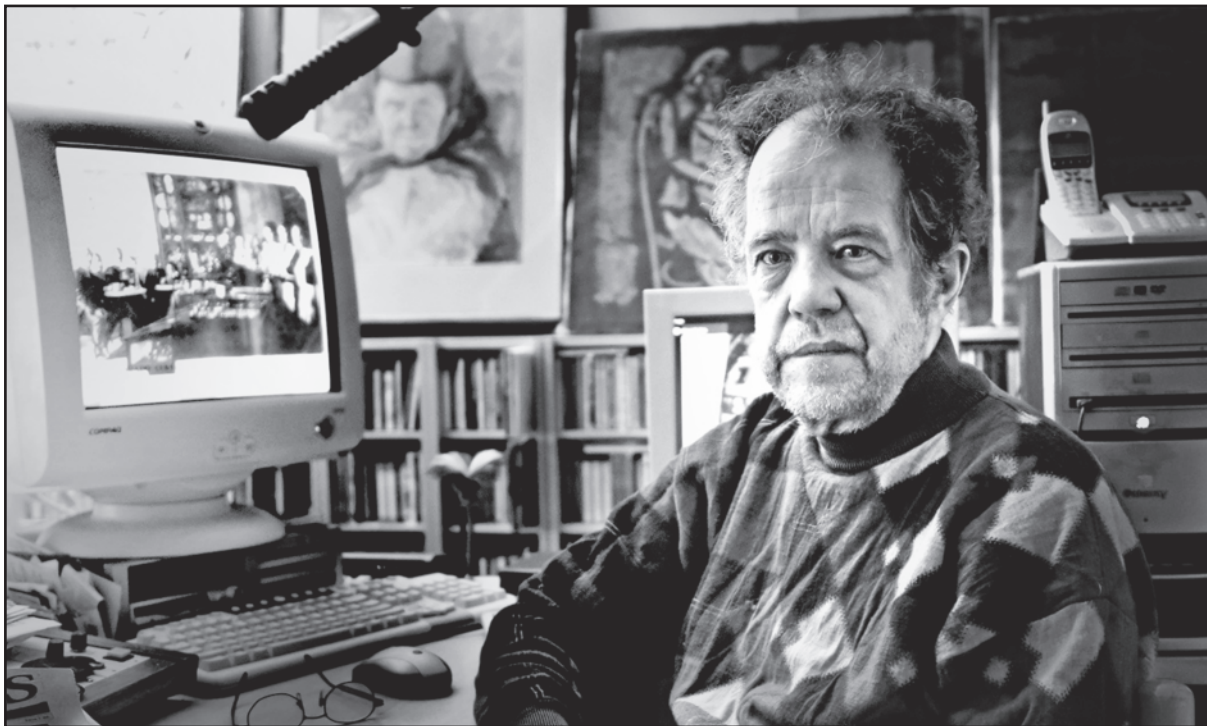
Mano žurnalistinė pažintis su Raimundu prasidėjo prieš daugiau nei ketverius metus. Tuomet su kolege Gerda Butkuviene buvome ką tik išleidę knygą „Titaniko lietuviai“. Knygos tematika apie lietuvius, atsidūrusius garsios pasaulio katastrofos įvykių sukuryje, sudomino Raimundą, su šia tema jis supažindino ir „Draugo“ skaitytojus.

Mūsų profesinė draugystė tebesitęsia iki šiol. Nekantriai laukiau naujų Raimundo straipsnių, kurie nėra paviršutiniški faktų kratiniai. Raimundas detalčiai išsiginčija į rašomą temą, pateikia įvykių priešistorę, supažindina su faktais, paklausia taiklių ir šmaikščių klausimų, iliustruoja temas retomis archyvinėmis fotografijomis. Tam įtakos turi ir tai, jog Raimundas – buvęs muziejininkas ir bibliotekininkas arba kaip jis save pavadina – „krapštukas dokumentalistas“. Bendraujant su Raimundu laikas ištirpsta – pasakojimai įtraukia.

Įdomu, kad Raimundas gimė ir užaugo Čikagoje, bet neaugo lietuviškose Čikagos apylinkėse, kaip daugelis jo kartos draugų, užaugusių Marquette Parke, Gage Parke ar Brighton Parke. Jis augo Melrose Parke, vakariniame Čikagos priemiestyje. Čia taip pat buvo lietuvių bendruomenė, veikė šeštadieninė „vargo“ mokyklėlė, kurioje, susispietę į ankštas patalpas, rinkosi įvairaus amžiaus vaikai, mokėsi lietuviško žodžio. Raimundo tėvai buvo užsiėmę, dirbo šešias dienas per savaitę ir neturėjo laiko eiti į teatrą, operas ar meno parodas. Save jis vadina savamoksliu lietuviu, tačiau jo lietuvių kalbos stiliaus galėtų pavydėti ne vienas Lietuvoje gimęs ir užaugęs tautietis.

Šaukia naujos pavardės

Raimundo žurnalistinių pėdsakų aptikti galima dar jo vaikystėje. Jau būdamas vaikas jis siūsdavo straipsnelius į „Draugo“ vaikų skyrių „Tėviškės žiburėlis“. Tapęs paaugliu įsidarbino savanoriu muzikologo Juozo Žilevičiaus įkurtame muzikolo-

Raimundas M. Lapas: „Man pavojinga sėdėti prie kompiuterio. Su kiekvienu klavišo paspaudimu vis atrandu naują, iki šiol nežinomą lietuvių“. Darbo aplinkoje savo namuose. 2016 m. Jono Kuprio nuotr.

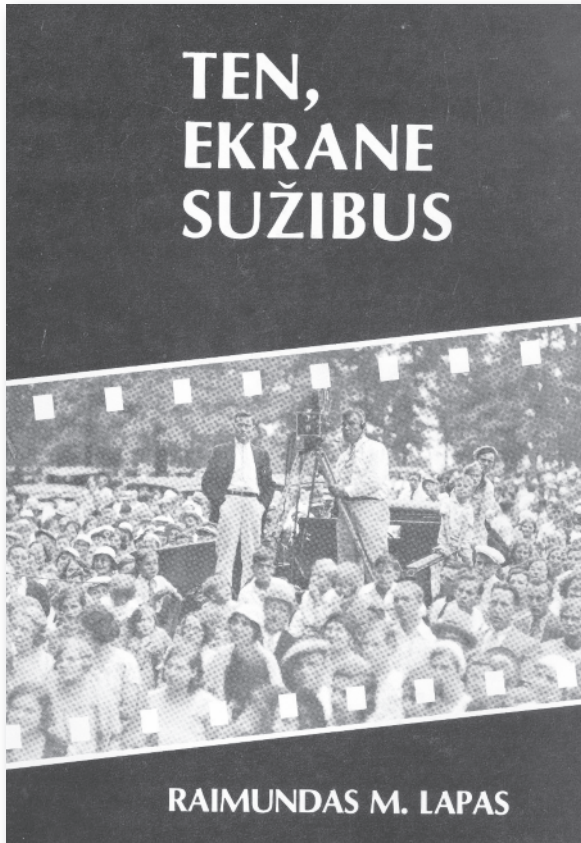
gijos archyve jėzuitų vienuolyno patalpose, Gage Parke, Čikagoje. Čia besidarbuodamas Raimundas aktyviai ėmė bendradarbiauti su du kartus per savaitę Clevelande leidžiamu laikraščiu „Dirva“. 1977 m. Vilniaus universitete Raimundas studijavo užsienio lietuviams skirtuose kursuose. Visa tai formavo vis tampresnį ryšį su lietuviybe ir Lietuva.

Raimundas juokauja, kad kiekviename į rankas paimtame žurnale jis ieško lietuviškų pavardžių, niekada nepalieka kino salės po paskutinio akordo, o atidžiai peržiūri kūrėjų ir aktorių pavardes ir ieško lietuviškų sąsajų. „Man yra pavojinga atsisėsti prie kompiuterio, nes tiesiog šaukte šaukia kiekvieną mielą dieną naujos pavardės iš įvairiausių sričių, ypatingai tokiose vietose kaip New Yorke, Čikagoje, Los Angeles – visur. Naujai atvykę emigrantai: juvelyrai, madų dizaineriai, fotografai, profesionalūs menininkai, kaip sakoma, sąrašas – begalinis. Atskleisti būtent jų gyvenimo istorijas yra pats įdomiausias dalykas“.

Horizonte – knygų leidybos idėjos

Dabar – spaudos žurnalistas, bet 33 savo karjeros metus jis yra atidavęs radijo žurnalistikai. Radijo laidų skaičiai išpūdingi: prie mikrofono praleista beveik 5 000 valandų, parengta per 2 500 laidų.

Būdamas vos 16 metų amžiaus 1971 m. Raimundas sudarė ir išleido pirmąjį Lietuvos valstybinių mokesčių ženklų katalogą (500 egz. tiražu). Pir-

Jaunystės nuodėmė – 384 puslapių iliustruotas žinynas „Ten, ekrane sužibus: Amerikos lietuvių kinematografija 1909–1979“. Po septynių gimdymo metų ir dar beveik dvejus pragulėjęs spaustuvėje šis „kūdikis“ išvydo dienos šviesą 1983-aisiais.

mas blynas neprisvilo. Tuomet filatelistai savo rankose dar nebuvo turėję specializuoto Lietuvos pašto ženklų katalogo.

Kita knyga – „Ten, ekrane sužibus: Amerikos lietuvių kinematografija 1909–1979“ (lietuvių ir anglų k., 1983 m.) dienos šviesą išvydo, kai kompiuteriai neegzistavo ir viską tekdavo rinkti po kruopelę. Detalus, kaip pats Raimundas sako, alinantis, medžiagos rinkimas ir tyrimas užtruko apie septynerius metus. Kol draugai su merginomis į pasimatymus eidavo ar baruose laiką leisdavo, Raimundas rausėsi po archyvus ir rašė, rašė, rašė.

Laikai pasikeitė, internetas atvėrė naujas tyrimų galimybes ir Raimundas kunkuliuoja naujomis leidybos idėjomis, kurioms suskaičiuoti kažin ar abiejų rankų pirštų užtektų. Žurnalistas atvirauja, kad norint įgyvendinti šias idėjas, tetrūksta finansinės paramos tyrimo ir knygų rašymo laikotarpiui bei leidybos išlaidoms padengti. Juk rašymas už „ačiū“ – tai ne sviestas, ant duonos jo neužtepsi.

„Born in Lithuania“

Pasaulio litvakų biografijų žinynas – viena Raimundo prioritetinių idėjų. Ne vieną straipsnį apie litvakus parašęs žurnalistas nori iškelti litvakų nuopelnus į dienos šviesą globaliu mastu. Pavyzdžiui, visi savo pinigines nešiojamės litvako nuopelną – JAV vieno cento monetą, kurios dizainą, skirtą JAV prezidento Abraham Lincoln 100-osioms gimimo metinėms paminėti, 1909 metais sukūrė žymus skulptorius, kilęs iš Šiaulių, vėliau persikėlęs gyventi į New Yorką, Victor David Brenner.

Prieš porą metų Raimundas turėjo garbę kalbėtis su lietuvių kilmės Nobelio premijos laureatu profesoriumi Robert Shiller, kurio asmenybė ir istorija tokia įdomi, kad apie jo šeimos medį galima būtų ir atskirą knygą išleisti.

Tuomet jam ir dingtelėjo mintis – turime R. Shiller, turimą kitą lietuvių – Nobelio premijos laureatą – Czesław Miłosz, bet kodėl nepasidomėjus litvakais? „Drauge“ jis paskelbė pradinę apžvalginę studiją („Lietuvos indėlis į Nobelio premijų aruodą“, 2013 m. gruodžio 10 d.). Šiame prieš trejus metus atliktame tyrime iš maždaug 840 Nobelio premijos laureatų jis atrado apie 30 litvakų. „Maža kaip musytė Lietuva, nors kadaise ir buvo nuo jūros iki jūros didžiausia šalis Europoje, davė pasauliui daug žymių litvakų iš įvairiausių sričių: ir ekonomikos, ir pramogų verslo, ir meno“, – sako Raimundas Lapas.

„Nuėjus į muziejų prie meno kūrinių dažnai galima pamatyti prierašą ‘Born in Lithuania’, išgirsti šį pristatymą per radiją. Aš pagalvojau, kad yra labai svarbu tuos visus žmones pateikti pasauliui. Mano sąrašuose tokių žmonių yra 400–500. Broliai Shubert – teatrą mylintis žmogus iš karto juos atpažins. Jie – trys broliai emigrantai iš Kudirkos Naumiesčio. Arba Jack Benny – žymusis komediantas smuikininkas, komikų ansamblis „Three Stooges“ (Red. – litvakų iš Kauno Jeanie ir Salomon Gorovitz sūnūs Moe, Shemp ir Curly Howard gimė New Yorke). Kur nepasisuksi – ank kiekvieno kampo pamatysi litvaką, tad kodėl jų neįamžinus?“ – retoriškai

klausia Raimundas Lapas ir pridūrė: „Savo rankose turime diplomatinį kozirį – suartinti dviejų šalių santykius”.

Lietuviai – ne vien krepšiniu gali didžiulis

Kita Raimundo idėja – žinynas apie lietuvių kilmės amerikiečių sporto veikėjus. Jis juokauja, kad lietuviai galvoja, jog esame krepšininkų tauta. Ir tuoj pat priduria: „Iš tikrųjų – ne tik. Esame imtynininkų, boksininkų ir kitų sporto sričių tauta.” Raimundas yra rašęs apie plaukikę Albiną Osipavičiūtę iš Worchester, Massachusetts valstijos, kuri 1928 m. tapo 100 m. plaukimo laisvuju stiliumi JAV čempione ir pagerino tris nacionalinius rekordus, o tais pačiais metais vykusioje olimpinėje žaidynėse Amsterdame pasiekė naujų olimpinių ir pasaulio rekordų. Iš 1936 m. Berlyno olimpiados turime kitą sportininką Amerikos lietuvių vyrą, laimėjusį bronzos medalį. Raimundas priduria, kad yra ir žymių biliardo bei golfo žaidėjų.

Šis žinynas būtų „coffee table” formato, skirtas pavartyti ir susipažinti. R. Lapas įsitikinęs, jog svarbiausias rinkodaros elementas jo knygų leidyboje – anglų kalba. Leidiniai būtų prieinami visiems Amerikos lietuviams, trečios ar ketvirtos kartos, kuriems jau sunku suprasti lietuvių kalbą, bei amerikiečiams, besidomintiems sporto istorija.

„Dainiaus Zubraus ar Jono Valančiūno pavardes visas pasaulis žino, bet jei pasakysi Jean Balukas, tai daugelis ir Jean Balukas atsimins”, – posteringauja Raimundas. Išties, Jean Balukas (57 m.) gyvena Brooklyne, yra žymi pasaulio biliardo čempionė. 1966 m., būdama šešerių metų amžiaus, ji pasirodė telelaidoje „I’ve Got a Secret” su vedėju Steve Allen. Laidoje reikėdavo atspėti žmogaus profesiją, užduodant klausimus. Niekas negalėjo atspėti, kad maža mergaitė Jean buvo pasaulio biliardo čempionė!

Jean parašytų biliardo vadovėlių galima rasti interneto knygų parduotuvėse. Šie vadovėliai, įvertinti kelių šimtų dolerių sumomis, anot Raimundo, laikomi biliardo mėgėjų „šventuoju raštu”. „Bandydamas šiuo projektu sudominti Lietuvoje esančias organizacijas, leidyklas, kreipiausi į savo pažįstamą, kuris, kai lankydavosi Čikagoje, visuomet dalyvaudavo mūsų radijo laidose, – Lietuvos olimpinės akademijos (LOA) vadovą Artūrą Poviliūną. Jis patarė kreiptis į spaudos atstovą, buvusį sportininką, Va-

lentiną Alekną. Pamaniau, LOA leidžia knygas, galbūt būtų įdomu. Valentinas mandagiai išklausė, bet paaiškino, kad Lietuvoje knygai anglų kalba būtų per maža rinka. Argumentas, kad Amerika būtų raktas į plačią rinkodarą, jo neįtikino. Po kelių mėnesių pasirodo leidinys „Невидимая сторона олимпийской медали. Артурас Повилиюнас, Алоизас Урбонас. Vilnius: Gairės, 2016. – 272 p. (Red. – liet. „Nematyta olimpinio medalio pusė”. Artūras Poviliūnas ir Aloyzas Urbonas.) Olimpiečiai bijo anglų kalbos, tačiau ‘gimtosios’ kalbos negali užmiršti. Yra labai skaudu”. Galbūt Šiaurės Amerikos lietuvių fizinio auklėjimo sporto sąjunga (ŠALFASS) susidomėtų... Mano amžina atilsį tėveliai ir brolis Tomas aktyviai dalyvavo ŠALFASS veikloje. Tėveliai buvo vieni iš pirmųjų Čikagos golfo klubo steigėjų”, – mintimimis dalijasi Raimundas.

Kišeninis gidas po lietuvišką Čikagą

Aukščiau paminėti du projektai – svarbiausieji Raimundo planuose, tačiau jis turi ir kitų idėjų. Pavyzdžiui – anglų kalba parengtas kišeninio formato gidas po senąją lietuvišką Čikagą. Pernai Raimundas buvo paruošęs išsamų straipsnį „Drauge” apie įdomias Čikagos miesto su lietuvybe susijusias vietas, kviečiantį į Dainų šventę susirinkusius dalyvius ir miesto svečius aplankyti ne tik maldos namus, bet ir „Ramovos” kino teatrą, kuris, nors daugelį metų stovi tuščias, yra pripažintas Čikagos architektūrinės komisijos kaip vienas įdomiausių savo architektūra kino teatrų Čikagoje, kitas vietas („Lietuviško kultūrinio paveldo gidas”, 2015 m. liepos 2–4 d.).

Tačiau Čikagoje yra daug daugiau įdomių vietovių, kurios patektų į šį gidą. Iš įdomesnių vietų Raimundas pamini žinomo gangsterio Alvin Karpio istoriją. Jo tėvai Karpavičiai gyveno Čikagos Humboldt Parko rajone. Dar – brolių Shubert teatras, ne kartą keitęs pavadinimą.

Pirmą kartą Čikagoje besilankančiams ir nedaug laiko turintiems keliauninkams Raimundas pataria aplankyti dvi seniausias bažnyčias. Viena – tai Dievo Apvaizdos – su nuostabiais vitražais, lietuviškai išgraviruotomis Kryžiaus kelio stotimis. Bažnyčios kertiniame akmenyje yra užrašas lietuvių, anglų ir ispanų kalbomis, skelbiantis, kad 1978 m. čia lankėsi Popiežius Jonas Paulius II. Kita – tai Šv. Kryžiaus bažnyčia, neseniai atšventusi savo 100 metų jubiliejų. Keramikinės

Legendinė biliardo meistrė – Jean Balukas.

1939 m. rugsėjo 10-osios – „Lietuvių dienos” Pasaulinėje parodoje New Yorke suvenyrinis ženklelis.

grindų plytelės buvo atgabentos iš Lietuvos, taip pat ten yra keturi milžiniški vitražisto Adolfo Valeškos tapybos darbai.

Dėmesio centre – Pasaulinė paroda New Yorke 1939 – 1940 m.

Lietuvos paviljono Pasaulinėje parodoje New Yorke 1939–1940 m. tema taip pat galėtų tapti atskiru leidiniu, kuri sudomintų kolekcininkus, istorikus, meno mėgėjus. Raimundas iševijos spaudoje yra skelbęs nemažai straipsnių šia tema. Daugelis parodos eksponatų, prasidėjus Antrajam pasauliniam karui, negalėjo sugrįžti į Lietuvą.

„Iš tikrųjų paviljonas buvo mūsų garsaus skulptoriaus Vytauto Kašubos nuopelnas. Yra išlikęs net spalvotas brolių Kazio ir Mečio Matuzų kino filmas iš 1939 m. lietuvių dienos, kurioje dalyvavo per 3 000 lietuvių dainininkų”, – pasakoja Raimundas.

Projektas įamžinti karčiamas

Mūsų pokalbyje suskamba seniai girdėtas žodis „karčiama”. Pasirodo, Raimundas turi pakankamai medžiagos apie lietuvių užėigas – karčiamas Čikagoje ir Illinois valstijoje 1892–1992 m., jog ši tema galėtų išsiplėsti į atskirą knygą. „Karčiama buvo viskas: ir bankas, ir finansinis patarėjas, ir psi-

chiatras, ir gydytojas, ir vertėjas, ir piršlys, kur žmonės, ypač senieji emigrantai, rasdavo pagalbą ir prieglobs-tį”, – porina Raimundas.

Kodėl minimi būtent 1992 metai? „Nes Čikagoje po 1992 m. išnyko visos lietuviškos karčiamos. Pavyzdžiui, Marquette Parke, vien 69-oje gatvėje, tarp California ir Western, buvo 15-ka lietuviškų karčiamų. Šiandien išliko vos viena. Bet yra dar svarbesnis – psichologinis reiškinys. Kažkada karčiamos buvo susitikimų, bendravimo vieta. Nežinau, ar yra atitikmuo lietuvių kalboje, bet mes praradome savo lietuviškus „neighbourhoods”: Marquette Park, Gage Park, Brighton Park, Bridgeport, Cicero. Jau negali išeiti į gatvę, kaip prieš 50 metų, ir susikalbėti lietuviškai. Užėigos klestėjo ne vien Čikagoje, bet ir visame Illinois. Net Springfielde, Illinois sostinėje, jau turiu užregistravęs 10 lietuviškų karčiamų”, – apibendrina Raimundas Lapas. Prikelti jų istoriją – tai papasakoti apie tuo metu gyvenusius žmones.

Marijampolės pašto istorija, dedikuota motinai

Marijampolės pašto istorija 1820–1955 m. – tema, kuri būtų šeimyninis paminklas Raimundo a. a. mamos, gimusios Marijampolėje, Vilhelminos Kubiliūtės atminimui. Anot Raimundo, Marijampolės geografija įdomi – tarsi langas iš rytų į vakarus – įdomus aspektas filatelistams, ne tik lietuviams, bet ir lenkams bei žydams. „Labai norėjusi, kad mano motiną pažinę žmonės, jų draugai, kurių galbūt jau nedaug yra likusių tarp gyvųjų, padėtų man pastatyti paminklą mano motinos garbei – ne iš akmens, kuris jau daugelį metų stovi Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse”, – sako jis.

Leidinyje „Vilniaus pašto istorija 1700–1953 m.” taip pat būtų skirtas filatelistams. Nors Raimundas gimęs Čikagoje, save jis laiko ir vilniečiu. Kai pirmą kartą 1976 m. jis lankėsi Lietuvoje, Vilnius jį sužavėjo savo dinamizmu ir kosmopolitiškumu. Vien iš Vilniaus keliavusių laišku Raimundo kolekcijoje yra apie 3–4 tūkstančius. Paminėtinas pirmasis Rusijos pašto ženklas, išleistas 1857 m., ant voko keliavęs iš Vilniaus. Leidinyje vietos rastų ir Napoleono kareivių laišakai, 1812 m. siųsti iš Vilniaus į Prancūziją. Čia būtų ir istorija apie retenybę, vieną iš trijų žinomų vokų pasaulyje, 1870 m. oro balionu iš Paryžiaus pristatytą į Vilnių. Vienas naujausių atradimų, net 40 metų užtrukusių paieškų rezultatas – vokus, Antrojo pasaulinio karo metais siųstas iš Vilniaus geto.

Nukelta į 14 psl.

Tik po 40 aistringų paieškos metų Ženevoje pavyko užtikti voką, išsiųstą iš Vilniaus geto.

LIETUVA IR PASAULIS

Parengė Vitalius Zaikauskas

V. Adamkus tapo garbės šauliu

Vilnius (BNS) – Minint Šaulio dieną (birželio 27) kadenciją baigusiam Prezidentui Valdui Adamkui buvo suteiktas garbės šaulio vardas. V. Adamkui garbės šaulio vardas suteiktas už paramą organizacijai, dalyvavimą jos renginiuose. Garbės šaulio vardą turėjo ir pirmasis Lietuvos prezidentas Antanas Smetona. Renginyje Vilniaus rotušėje dalyvavo apie 200 šaulių ir garbių svečių, o šaulio priesaiką davė ir Tėvynę ginți prisiekę 18 piliečių, kurie prisidės

Ko labiau baiminasi visuomenė

Vilnius (BNS) – Visuomenė socialinių grėsmių baiminasi labiau, nei karinių, pastarąsias labiau linkusi akcentuoti Lietuvos žiniasklaida, rodo Kauno technologijos universiteto (KTU) atstovų atliktas tyrimas. Vertindami žiniasklaidoje dažniausiai minimas grėsmes, tyrėjai išskyrė septynias. Tarp jų dominuoja karinės grėsmės: Rusijos karinės invazijos į Lietuvą grėsmė, suintensyvėję kariniai konfliktai pasaulyje, tarptautinis terorizmas mūsų regione, mažėjantis nacionalinis saugumas. Taip pat išskirtos NATO subyrėjimo, galimo branduolinių ginklų panaudojimo, Rusijos grėsmė kitiems regionams grėsmės. Tuo metu visuomenės apklausa parodė, kad gyventojai didžiausiomis grėsmėmis laiko senėjančią visuomenę, suintensyvėjusią emigraciją, alkoholizmą ir narkomaniją, mažėjantį gimstamumą. Anot tyrimo, visuomenė beveik nesibaimina ir dėl galimo krikščioniškų vertybių sunykimo, Islamo religijos ir

Kraujomaiša nebus kriminalizuojama

Vilnius (ELTA) – Vyriausybė nepritarė Seimo narių siūlymui numatyti baudžiamąją atsakomybę už savanoriškus lytinius santykius tarp kraujo ryšiais artimai susijusių asmenų. Vyriausybės išvados projekte teigiama, kad baudžiamosios atsakomybės už kraujomaišą nustatymas būtų netikslinga, neproporcinga ir perteklinė priemonė. Išvados rengėjai taip pat pasigedo įstatymo projekto aiškinamajame rašte argumentų, kodėl siū-

Grįžta 350 metų senumo Tora

Vilnius (BNS) – Britų fotografas Judah Passow nusprendė perduoti Lietuvos žydų bendruomenei 350 metų skaičiuojantį autentišką Toros ritinį, jis bus gražintas į Vilniaus choralinę sinagogą. „Svarbi ne pati Tora, bet žmogaus poelgis, kad jis nusprendė Torą padovanoti mūsų Sinagogai. Tai buvo jo šeimos Tora, kuri išsaugota per karą, per visą laiką. Vyras prie šios Toros ėjo *bar mitzvah* (berniukų iniciacija į vyrus – BNS), pradėjo skaityti Šventąjį raštą iš šios Toros, tad tai yra mums didelė garbė“, – sakė Lietuvos žydų bendruomenės pirmininkė Faina Kukliansky. Pagal žydų religinę tradiciją, Tora turi būti rašyta ranka. Anot F. Kukliansky, šis Toros ritinys pakeis ir dabar naudojamus jau susidėvėjusius šventraščius. Vilniaus choralinėje sinagogoje buvo surengta iškilinga Toros įnešimo šventė, pristatytos Toros ypatybės ir istorija.

prie Karaliaus Mindaugo Vilniaus 10-tosios rinktinės šaulių. Lietuvos šaulių sąjungai šiuo metu priklauso daugiau kaip 10 tūkst. narių. Jos tikslas – stiprinti valstybės gynybinę galią, ugdyti pilietiškumą ir tautinį sąmoningumą, plėtoti valstybės gynybos švietėjišką veiklą, teikti pagalbą policijai bei civilinės saugos ir gelbėjimo sistemos institucijoms. Šaulio diena minima nuo Lietuvos šaulių sąjungos įkūrimo 1919 metais.

kultūros įtakos, branduolinio karo – šias galimas grėsmes visuomenė priskiria prie mažiausios rizikos grupės. Vertinant grėsmes įtakos turi ir žmonių pajamos bei išsilavinimas, amžius. Pavyzdžiui, vyresni žmonės nurodė labiau juntantys psichologinį nerimą ir socialinį neužtikrintumą, o tai paaštrina visų karinių grėsmių, taip pat ir terorizmo vertinimą. Kuo turtingesni žmonės, tuo jie mažiau įžvelgia grėsmių ir tai galioja visoms karinėms grėsmėms. O aukštasis išsilavinimas taip pat prisideda prie didesnių pajamų. Tyrėjai aiškinosi ir Rusijos televizijos įtaką lietuvių tautybės asmenims. Rusijos televizijos kanalus žiūrintieji skeptiškiau vertino NATO, taip pat įžvelgė mažesnes karines grėsmes iš Rusijos. Tuo metu apklaustieji, turintys aukštąjį išsilavinimą, NATO vertino palankiau. Aukštasis išsilavinimas leidžia piliečiams visapusiškiau įvertinti grėsmių dinamikas ir atspindėti niuansus.

lomas būtent toks socialinės problemos sprendimo būdas. Civiliniame kodekse nustatytas draudimas tuoktis artimiems giminaičiams. Baudžiamasis kodeksas numato atsakomybę visais atvejais, kai lytiškai santykiaujama ar tenkinama seksualinė aistra, panaudojus smurtą, psichinę prievartą, pažeidžiant žmogaus seksualinio apsisprendimo laisvę ar neliečiamumą.

350 metų senumo Tora sugrįžo iš kur ir buvo iškeliausi. Wilnoteka.lt nuotr.

Pasaulinius apdovanojimus pelniusio britų fotografo J. Passow šeima 56 metus saugojo šį Toros ritinį. Jis buvo laikomas ir naudojamas Vilniaus gete karo metu, getą likvidavus, Tora išsaugota ir išvežta iš šalies.

Turkija atsiprašė už numuštą Rusijos lėktuvą

Maskva („Draugo“ info) – Rusijos prezidento Vladimiro Putino atstovas Dmitrijus Peskovas pranešė, kad Turkijos prezidentas atsiprašė, jog šalis Sirijos pasienyje numušė Rusijos karinį lėktuvą. Anot D. Peskovo, V. Putinas sulaukė žinutės iš Turkijos prezidento Recep Tayyip Erdogan. Prezidentas išreiškė nuoširdžią užuojautą žuvusio piloto šeimai ir paprašė atleidimo. Turkija taip pat pasiruošusi sumokėti kompensaciją Rusijai už numuštą lėktuvą. Incidentas įvyko pernai lapkritį. Dėl to Rusija nutraukė organizuotas turistines keliones į Turkiją ir uždraudė daugelio žemės ūkio produktų importą iš Turkijos.

Pareiškęs apgailestavimą dėl Maskvos karinio naikintuvo numušimo Turkijos prezidentas viliasi greito santykių su Rusija normalizavimo. V. Putinas ne kartą reikalavo R. T. Erdogan atsiprašymo.

JAV kaltina Rusiją diplomatų persekiojimu

Washingtonas (BNS) – Jungtinės Valstijos pasiskundė Rusijai dėl amerikiečių diplomatų bei jų šeimų narių persekiojimo ir bauginimo kampanijos Maskvoje. Tarp pareigūnų, išsakiusių nepasitenkinimą, buvo ir JAV valstybės sekretorius John Kerry, kuris kovą aptarė šį klausimą su Rusijos vadovu Vladimiru Putinu. Valstybės departamento atstovė Elizabeth Trudeau pakomentavo: „Per pastaruosius dvejus metus labai išaugo saugumo darbuotojų ir kelių policijos vykdomas priekabiavimas prie mūsų diplomatų Maskvoje ir jų sekimas“. Ji komentavo „The Washington Post“ paskelbtą straipsnį, kuriame aprašyta virtinė Rusijos saugumo ir žval-

Azijos milijonieriai lenkia Europą ir JAV

Pekinas (ELTA) – Milijonieriams iš Azijos dabar priklauso daugiau turto nei turtingesiems iš Šiaurės Amerikos, Europos ir kitų pasaulio regionų. 2015-aisiais Azijos regiono milijonierių turto vertė pašoko 10 proc., didžiausias prieaugis matyti Kinijoje ir Japonijoje. Iš viso pernai milijonieriams visame pasaulyje priklausė beveik 60 trln. JAV dolerių, t. y. jų turtas keturiskart lenkė vertę, registruotą prieš 30 metų. prognozuojama, kad turtinųjų aktyvai iki 2025-ųjų gali būti vertinami jau 100 trln. JAV dolerių. Azijoje asmenų, kurių aktyvų vertė siekia 1 mln. JAV dolerių, skaičiaus augimas susidarė net ir sulėtėjus Kinijos ekonomikos plėtrai bei nusilpus Japonijos ūkiui. Skelbiama, kad daugiausiai teigiamos įtakos turėjo veik-

„Happy Birthday“ plėskit už dyką

Los Angeles (BNS) – JAV federalinis teisėjas pasirašė susitarimą, pagal kurį „Happy Birthday to you“ – viena geriausiai atpažįstamų melodijų – tampa viešo naudojimo daina. Taip baigėsi ilgas teisinis ginčas dėl muzikos leidėjų „Warner/Chappell Music“ pretenzijų į šios dainos autorines teises. „Tai didžiulė pergalė visuomenei ir menininkams, kurie nori vartoti ‘Happy Birthday to you’ savo klipuose ir muzikoje“, – sakė advokatas Daniel Schacht. „Visi, kam gimtadienis, gali švęs-

Turkija teigė naikintuvą pašovusi virš savo teritorijos. AP nuotr.

gan atsiprašymo. Anksčiau Turkija atsisakė atsiprašyti dėl minimo incidento ir tvirtino, kad Rusijos lėktuvas įskrido į jos oro erdvę ir kad jis ignoravo kartotinius perspėjimus. Rusija tvirtino, kad lėktuvas nebuvo kirtęs sienos, ir apkaltino Turkiją suplanuota provokacija.

gybos tarnybų veiksmų prieš amerikiečių diplomatinį korpusą, įskaitant diplomatų bei jų artimųjų sekimą, pasirodymą oficialiuose priėmimuose be pakvietimo bei mokėjimą žiniasklaidai už negatyvius reportažus bei straipsnius. Kai kurie diplomatai laikraščiui pasakojo, kad naktį į jų namus buvo įsibrovę nežinomi asmenys, kurie perstatė baldus, uždegė šviesas ir netgi nusituštino ant svetainės kilimo. „The Washington Post“ citavo pareigūnus, kurie sakė, kad Rusijos žvalgybos pareigūnai kartą buvo įsibrovę į JAV gynybos atašė namus Maskvoje ir nužudė jo šunį. „Matome, kad tokių atvejų padaugėjo, ir žiūrime į tai rimtai“, – sakė E. Trudeau.

Azijos turtuoliai lenkia kolegas Europoje ir JAV. Shutterstock nuotr.

la finansinių paslaugų sferoje, technologijų ir sveikatos priežiūros pramonės srityse. Iš viso regiono turtinųjų valdomas turtas siekia 17,4 trln. JAV dolerių, o, pavyzdžiui, Šiaurės Amerikoje rodiklis sudaro 16,6 trln. JAV dolerių.

ti“, – sakė advokatas.

Viena ieškovų Rupa Marya, grupės, kurios buvo paprašyta sumokėti 455 dol. už „Happy Birthday“ panaudojimą viename jos albumų, vadovė, sveikino susitarimą ir vadino jį svarbiu momentu muzikos industrijai. „Gera žinoti, kad ši daina oficialiai išvaduota“, – sakė ji, sudainavusi „Happy Birthday“ prie teismo rūmų. Dainą 1893 metais užrašė vaikų darželio auklėtoja iš Kentucky Patty Hill ir jos sesuo Milfred, nors kai kas sako, kad melodija yra dar senesnė.

VERSLO NAUJIENOS

Kaip atsisveikinti su darbuotoju

Svarbu mokėti atsisveikinti su darbuotoju. Shutterstock nuotr.

Daugelis darbdavių pripažįsta, kad at-sirinkti tinkamą darbuotoją yra sudė-tingas darbas, tačiau kai reikia žmogų atleisti – tai yra pati nemaloniausia pareiga. Vis dėlto galima šį procesą sutvarkyti taip, kad darbuotojas išeitų kuo mažiau įsiskaudinęs.

Svarbiausia atleidžiamam žmo-gui išaiškinti, kodėl yra priimtas toks sprendimas. Darbo sutartis yra abipusis susi-tarimas tarp darbdavio ir darbuotojo. Jos nutraukimas – irgi. Vis dėlto daž-niau atleisti iš darbo dėl įvairių prie-žasčių paprašo pats darbuotojas. Taip pat būna, kad atleidimas vyksta abiem pusėms susitarus. Tačiau kartais sprendimą atleisti žmogų priima darb-davys.

Jei suprastėja rezultatai

Jei priėmimas į darbą paprastai yra apgaubtas smagių emocijų, nes abi pusės turi savų lūkesčių dėl būsimo bendradarbiavimo, tai atleidimo pro-cedūra slegia. Ypač tada, jei įmonė yra nedidelė, o darbuotojų santykiai joje – draugiški ir šilti: tuomet atlei-dimas priimamas kur kas asmeniškiau.

Personalo specialistai nurodo, kad svarbiausia atleidžiamam žmogui iš-aiškinti, kodėl yra priimtas toks spren-dimas. Viena iš priežasčių, kada tenka atsisveikinti su pavaldiniu – darbuo-tojas nepasiekia gerų rezultatų arba jie akivaizdžiai suprastėja.

Paprastai sprendimas atleisti dar-buotoją dėl to, kad jis ėmė prasčiau dirbti, per dieną ar dvi nepriimamas. Dažniausiai su tokiu žmogumi yra kalbama, aiškinamasi, kas nutiko. Ta-čiau jei padėtis nesikeičia į gerąją pusę, darbdaviui belieka su juo atsi-sveikinti.

Ir nors priežastis atleisti darbuo-toją yra objektyvi, tačiau neretai pra-nešti apie tokį sprendimą vadovui yra sudėtinga ir nemalonu, nes su žmogu-mi dažnai yra išdirbta daug metų, gal net spėta susibičiulianti. Tačiau sen-timentus reikia nustumti į šalį, nes verslas jų nepripažįsta.

Pasiūlykite rekomendaciją

Kur kas sudėtingesnė padėtis, kai reikia mažinti darbuotojų skaičių dėl to, kad pačiai įmonei iškilo grėsmė ne-išgyventi. Šiuo atveju reikia viską ge-rai apgalvoti, tačiau veikti greitai, nes biudžetas atlyginimams paprastai su-daro didžiąją dalį įmonės sąnaudų, tad kuo ilgiau bus atidėliojama priim-ti sprendimą ir atleisti darbuotojų dalį, tuo verslo padėtis gali tapti kri-tiškesnė.

Šiuo atveju būtina atvirai nuro-dyti, kodėl reikia atsisveikinti su kai kuriais žmonėmis, paaiškinti, kad jei to nebūs padaryta, neišgyvens visa įmonė.

Vadovui reikia nusiteikti, kad kai kurie atleidžiami darbuotojai pratrūks pykčiu, ims kalbėti nerinkdami žo-džių. Bet tai geriau, negu žmogus, iš-girdęs apie atleidimą, pultų į ašaras. O taip irgi nutinka. Natūralu, kad vado-vas impulsyviai pradeda jį guosti ar net apkabina, tačiau to daryti neverta, nes žmogui toks gestas gali pasirody-ti lyg suteikiantis vilties.

Kur kas naudingiau jam pasiūlyti parašyti gerą rekomendaciją, kuri praverstų ieškant naujo darbo. Taip pat va-dovas turėtų pabrėžti, kad kai įmonė vėl atsistos ant kojų ir pradės ieškoti naujų žmonių, pirmiausiai apie tai informuos atleistuosius darbuotojus, pasiūlydama jiems sugrįžti.

Rasa Dževeckytė,
„Verslo žinios“

Euro ir kitų valiutų santykiai (2016 metų birželio 29 d.)

- 1 USD (JAV doleris) – 0,90 €
- 1 AUD (Australijos doleris) – 0,67 €
- 1 CAD (Kanados doleris) – 0,69 €
- 1 GBP (Didžiosios Britanijos svaras sterlingų) – 1,20 €
- 1 NZD (Naujosios Zelandijos doleris) – 0,64 €

Po „Brexit“ ir vėl krito naftos kainos

Naftos kainos ir vėl sumenko, nes rinkų dalyvius veikia šokas, patirtas po Britanijos referendumo dėl narys-tės Europos Sąjungoje (ES) rezultatų. Tiesa, kai kurie analitikai teigia, kad „Brexit“ poveikis pasaulinei kuro pa-klausai bus ribotas.

„Brent“ markės naftos ateities sandorių vertė sumenko 0,76 JAV do-lerio – iki 47,65 JAV dolerio už barelį. Savo ruožtu JAV išgaunama WTI mar-kės žaliavinė nafta kainavo 0,85 JAV do-lerio mažiau – 46,79 JAV dolerio už ba-relį.

Abi žaliavinės naftos rūšys, lygi-nant su penktadienio kainomis, atpigo maždaug po 5 proc.

Tiesa, jau birželio 27 dieną „juo-dojo aukso“ kainos ir vėl kiek kilste-lėjo, nes analitikai ėmė kalbėti, kad Britanijos pasitraukimas iš ES turės itin nedaug įtakos prekybai nafta.

„Jeigu skaičiuosime, kad Didžio-sios Britanijos BVP dėl balsavimo pa-sitraukti iš ES smuks 2 proc., t. y. di-džiausiu prognozuojamu rodikliu, tai naftos paklausa šalyje greičiausiai su-mažės 1 procentu arba 16 tūkst. bare-lių per dieną. Tai maždaug 0,016 proc. pasaulinės paklausos. Šis kiekis ne-paprastai mažas, kad ir kaip skai-čiuotume“, – teigiama banko „Gold-man Sachs“ pranešime.

ELTA

Arbatos milžinė įsikurs Lietuvoje

Kinijos arbatos gamybos milžinė „Yunnan Dianhong group“ svarsto ga-limybę įkurti atstovybę Lietuvoje – ji galėtų tapti rinkodaros centru Euro-poje, sako Lietuvos premjeras A. But-kevičius.

„Kinija vis labiau domisi Lietuvos teikiamomis galimybėmis čia inves-tuoti. „Yunnan Dianhong group“ irgi yra susidomėjusi ir mes skatiname kompaniją įsikurti Lietuvoje. Tai yra didžiausia juodosios arbatos gamin-toja, planuojanti plėsti verslą ir savo at-stovavimą Europoje. Ji turi planų įre-gistruoti įmonę Lietuvoje, kuri galėtų

veikti kaip rinkodaros centras Euro-pai, o galbūt įkurti apdirbimo įmonę mūsų šalyje. Tikimės, kad planai virs realybe“, – teigė Algirdas Butkevičius.

Jis Vilniuje susitiko su grupės valdybos pirmininku Wang Tianquan ir aptarė galimybes investuoti Lietu-voje.

„Yunnan Dianhong group“ yra didžiausia Kinijos arbatos augintoja ir gamintoja. Grupė turi 85 apdirbimo ga-myklas ir per metus pagamina 15 tūkst. tonų arbatos.

BNS

Į Lietuvą ateina JAV startuolis

Lietuvoje padalinį kuria startuolis „Cujo“, kuris yra patekęs į 20 perspektyviausių „Te-chCrunch“ startuolių sąrašą.

Išmaniųjų namų apsaugos technologiją vystantis startuolis „Cujo“ planuoja iki šių metų pabaigos Lietuvoje įdarbinti 20 specia-listų, kurie kurs, tobu-lins ir išbandys techno-logiją bei vykdys jos techninį palaikymą ir klientų aptarnavimą, skelbia „Investuok Lie-tuvoje“.

„Lietuvą pasirinkome dėl kelių priežasčių. Viena vertus, Lietuva yra konkurencinga lokacija kaštų pras-me, o tai svarbu jaunai bendrovei. Kita vertus, Lietuvos informacinių technologijų talentai, kuriantys pro-dukthus ir vykdančys jų palaikymą, yra aukščiausios klasės“, – sako Ei-naras von Gravrock, „Cujo“ įkūrėjas ir generalinis direktorius.

„Cujo“ įrenginys yra išmanioji ugniasienė, jungiama prie maršruti-zatoriaus ir leidžianti apsaugoti namų bevielio interneto tinklą nuo progra-mišių atakų. Pasak kūrėjų, debesų kompiuterijos ir mašininio mokymo-si principais paremtas „Cujo“ yra tar-si policininkas, prižiūrintis informa-cijos srautus.

„Augant daiktų internetui ši pro-bლეma bus dar opesnė. Šiuo metu vidu-tiniame namų ūkyje JAV prie bevielio interneto tinklo jau prijungta apie 20 įrenginių, technologijų mėgėjų na-muose šis skaičius siekia 40, o kai ku-riuose namų ūkiuose į tinklą sujung-ta ir apie 100 prietaisų, palaikančių įvairias išmaniųjų namų funkcijas. Dėl to namų ūkiams programišių ata-

Unikalus įrenginys „Cujo“ saugos nuo interneto įsilaužimų. Rengėjų nuotr.

kos tampa nemažiau pavojingos nei verslo bendrovėms“, – teigia Grav-rock.

Šiuo metu startuolis jau yra par-davęs daugiau nei 4 000 „Cujo“ įren-ginių, valdomų „Android“ ir „iOS“ operacinėms sistemoms skirta prog-ramėle. Keletas JAV pagamintų įren-ginių artimiausiu metu pasieks ir Lie-tuvą.

Kaune įsikursiantis „Cujo“ pada-linys yra pirmasis bendrovės padali-nys ne JAV.

„Cujo“ pernai metų gale sutelk-tinio finansavimo platformoje „Indie-gogo“ surinko per 128 000 USD, nors startuolio tikslas buvo tik 30 000 USD.

Į „Cujo“ dėmesį yra atkreipusios tokios žiniasklaidos priemonės kaip „Inc.com“, „TechCrunch“, „PC World“.

Apie planus kurtis Lietuvoje taip pat pranešė trimaciūs kalnų žemėla-pius slidininkams kuriantis britų star-tuolis „Fatmap“ užbaiginėja įsikūrimo darbus Lietuvoje. Čia per pusantrų metų planuoja įdarbinti 10 progra-muotojų ir trimacių technologijų spe-cialistų.

„Verslo žinios“

Stenduose – Prezidento darbo ir poilsio akimirkos.

A. Vaškevičiaus nuotr.

Prezidento Kazio Griniaus demokratijos receptai

ALGIS VAŠKEVIČIUS

„Praktinė demokratija: Prezidento Kazio Griniaus receptas“ – taip pavadinta paroda nesenai atidaryta Istorinėje Prezidentūroje Kaune. Ji skirta šiemet minimoms 150-osioms Lietuvos prezidento Kazio Griniaus (1866–1950) gimimo metinėms. Prezidentas ir jo šeima parodoje pristatyti ištis originaliai, išradingai ir patraukliai, tad nenuostabu, kad jau pirmosiomis dienomis ir savaitėmis čia sulaukta daug lankytojų.

Paroda atidaryta birželio 8-ąją – būtent tą dieną lygiai prieš 90 metų prezidento priesaiką ištarė pavyzdinis Lietuvos demokratas Kazys Grinius. Atidarant parodą surengtas nedidelis minėjimas Istorinės Prezidentūros sodelyje prie K. Griniaus paminklo, kur Lietuvos Respublikos prezidentės Dalios Grybauskaitės vardu, taip pat nuo Kauno miesto savivaldybės bei Istorinės Prezidentūros buvo padėta gėlių.

Prezidento gyvenimu besidomintiems asmenims gerai žinoma, kad jis, dar vaikystėje užsikrėtęs demokratijos idėjomis, jas puoselėjo visą gyvenimą – ir kovodamas už lietuvišką žodį ir Lietuvos Nepriklausomybę, ir saugodamas Pirmosios Lietuvos Respublikos laisves ir teises, kurdamas valstybės pamatus kaip Ministras Pirmininkas ir Prezidentas bei protestuodamas prieš nedemokratiškus okupantų veiksmus.

Parodoje yra cituojami daktaro Vinco Tercijono 1946 metais JAV lietuvių dienraštyje „Naujienos“ išspausdinti žodžiai: „Dr. K. Grinių galima priskirti prie tų laimingų asmenybių, kurių darbai sutampa su jų skelbiamomis idėjom. (...) Dr. Grinius visur įrodė, kad jo darbai atitinka jo žodžiam ir mintim, skelbtom raštuose arba iš Seimo tribūnos“.

Vos įėjus į pirmąją naujosios parodos salę, akis pradžiugina margaspalvių tautinių juostų raštai. Tai ypatingi eksponatai – unikali prezidento pirmosios žmonos Joanos Griniuvienės surinkta suvalkietišų liaudiškų dirbinių, daugiausia prijuosčių, kolekcija. Kazys Grinius rašė, jog „ši kolekcija, pradėta rinkti apie 1898 metus Pilviškiuos, šeimai buvo labai brangi ir matė daug pasaulio: kolekcija pabuvo Nalčike, Kislovodske. 1919 m. iš Kislovodsko per Novorosijską, Konstantinopolį, Marselį, Lorgues nukeliavo į Paryžių, iš kur 1923 m. buvo parvežta Kaunan“.

J. Griniuvienė šią kolekciją rinko maždaug per 28 metus, iš viso ją sudaro apie 355 įvairūs tekstilės kūriniai. Dalį daiktų ji išgijo, dalį gavo dovanų, o dalis buvo atlygis K. Griniui už jo kaip gydytojo darbą. 1927 metais už 15 tūkstančių litų kolekciją išgijo Mikalojaus Konstantino Čiurlionio galerija ir iki šiol jie yra saugomi Nacionaliniame M. K. Čiurlionio dailės muziejuje.

Kitoje parodos salėje įrengta originali vaistinė, kur ant išdėstytų butelių galima rasti įvairių užrašų. Čia lankytojai gali patikrinti savo demokratijos supratimo lygį – apsilankyti improvizuotoje demokratijos vaistinėje ir iš įvairių sudėtinųjų dalių „pasigaminti“ veiksmingiausią vaistą įvairioms demokratiją varginančioms ligoms gydyti. Tai puiki edukacija, leidžianti sužinoti, kokias karčias piliules su žmona Joana atgimimo laikotarpiu

Kazys Grinius „girdė“ carinei valdžiai, kokią vietą demokratijos idėjos užėmė Kazio Griniaus šeimoje ir kokią peną kūnui bei sielai jie rasdavo laisvalaikio.

„Norėjosi parengti originalią parodą, įdomiau ir įvairiau atskleisti prezidento asmenybę, tad ir sugalvojome šią vaistinę, kur lankytojus pasitinka baltu chalatu vilkintis vaistininkas ir pasiūlo vaistų vienai ar kitai ligai gydyti. Ši edukacinė parodos dalis labai populiari tarp lankytojų, kurie už teisingus atsakymus apdovanojami prizais – parodos proga išleistais atvirukais su prezidento atvaizdu, rašikliais, plakatais. Džiaugiamės, kad tokia parodos idėja pasiteisino ir sudomino lankytojus“, – pasakojo „Draugui“ Istorinės Prezidentūros vadovė Renata Mikalajūnaitė.

Lankytojus sudomina ir dar vienas unikalus eksponatas – paties Pre-

zidento rankomis DP stovykloje Vokietijoje 1944–1946 metais išdrožti šachmatai. Jais Halės mieste, kur buvo išikūrė, prezidentas žaisdavo su savo sūnumi Liūtu. K. Grinius buvo ištis geras šachmatininkas, ir jo memorialiniame muziejuje Marijampolėje iki šiol vyksta šachmatų turnyrai prezidento atminimui pagerbti.

Parodoje gausu įvairių retų fotografijų, kurios atskleidžia K. Grinių ir kaip gydytoją, ir kaip įvairių knygų, vadovėlių, straipsnių autorių. Atskiruose stenduose K. Grinius pristatomas kaip politikas, matome jo laisvalaikio akimirkas su šeima. Čia ir prezidento mirties išvakarėse 1950 metų birželio 3 dieną daryta fotografija, kai prie jo lovos nusifotografavo būsimasis Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus, draugavęs su K. Griniaus sūnumi Liūtu Griniumi (1927–1989), kuris dar 1943–1944 metais Lietuvoje su V. Adamkumi ir Gabrieliumi Žemkalniu dalyvavo antinaciniame pasipriešinime – leido ir redagavo laikraštį „Jaunime, budėki“.

Nuotraukoje įamžintas ir Prezidento su šeima atvykimas į Jungtines Amerikos Valstijas, kai 1947 metų sausio 25 dieną jis atvyko į New York viešbutį „Barbizon Plaza“. Čia taip pat ir 1949 metais Čikagoje daryta Prezidento, jo žmonos ir sūnaus fotografija, tais pačiais metais rugsėjį įamžintas Prezidentas, dirbantis prie savo darbo stalo Čikagoje, Vasario 16-osios minėjimas 1947 metais Baltimorėje ir daugelis kitų akimirkų.

Atskirame stende – ir dokumentas, liudijantis, kad šiemet vasario 1 dieną

Lankytojai parodoje ras ir improvizuotą vaistinę.

LIETUVYBĖ

– šykštus darbdavys, bet be jos negali

Atkelta iš 9 psl.

Domina *Art déco* ištakos tarpukario Vilniuje

Art déco ištakos tarpukario Vilniuje – dar viena tema, kuri galėtų tapti knyga. Raimundas jau seniai domėjosi *Art déco* istorija Lietuvoje. „Mane visada labai intrigavo pramoninis *Art déco*: radijo imtuvai, namų apyvokos reikmenys, virduliai kavai virti, elektriniai prietaisai, ipakavimai, saldinių dėželės. Labai dramatiška – gladiatorių joja vežime, pakėlęs kardą – saldinių dėžutė.”

Žurnalistas yra sukaupęs daug originalių to meto knygų, žurnalų viršelių su tikrais *Art déco* pavyzdžiais. Prieš porą metų „Draugo” skaitytojai turėjo puikią progą susipažinti su tarpukario Vilniaus menu Raimundo straipsniuose: „Tarp gražių viliokių ir raumeningų atletų... *Art déco* ištakos Vilniuje iki 1940-jų (I) (2014 m. rugpjūčio 16 d.), „Stilius – prabangos ir tobulumo išraiška. *Art déco* ištakos Vilniuje iki 1940-ųjų (II)” (2014 m. rugpjūčio 23 d.) ir „Du kartus pasirodyti pokylyje su ta pačia suknele – šiukštu. *Art déco* ištakos Vilniuje iki 1940-ųjų (III) (2014 m. rugpjūčio 30 d.).

Pažintis su Piotr Rypson, dailės istoriku, vienu iš Lenkijos nacionalinio muziejaus vadovų, Čikagos konferencijoje prieš porą metų, įkvėpė Raimundą dar giliau pasidomėti Vilniaus *Art déco* menu. Konferencijoje istoriko pristatyta tema buvo lenkiškas požiūris į *Art déco* už Lenkijos ribų – apie krokuvietį dailininką Tadeusz Peiper, kuris nuo 1925 m. gyveno ir kūrė Ispanijoje, Madride.

Kvietimai su aukso ir sidabro papuošimais, pluoštas Vilniaus kabareto naktinių klubų šokėjų nuotraukų pavyzdžių iš Raimundo kolekcijos sužavėjo dailės istoriką, ir jis, vos grįžęs į Varšuvą, Raimundui atsiuntė savo parašytą knygą anglų kalba „Against All Odds” apie Lenkijos grafikos dizainą 1919–1945 m. Joje daug informacijos ir apie Vilnių. Istorikas patarė Raimundui kreiptis į tą pačią nedidukę leidyklą su trijų žmonių komanda, leidžiančią įvairią meninę literatūrą. Raimundas turi idėjų išleisti keletą straipsnių Lenkijos ir Lietuvos

spauldoje, kurie būtų tarsi jo tarptautinė vizitinė kortelė, ieškant leidybos rėmėjų.

Žvilgsnis į Lietuvos kavinių kultūrą iki Antrojo pasaulinio karo

Su Raimundu kalbėjomės ir apie dar vieną knygos idėją – apie restoranų ir kavinių kultūrą Lietuvos didmiesčiuose nuo seniausių laikų iki Antrojo pasaulinio karo. Tokią knygą (dalinau jau paruoštą) Raimundas skelbtų lietuviškai. Į šį projektą galbūt įtrauktų ir Lietuvoje studijuojančius doktorantus.

„Puikiai visi žinome apie ‘Metropolio’ restoraną Kaune, kur vyko daug skandalų, kur ponija prezidentienė Sofija Smetonienė turėjo atskirą kambarėlį su bridžo stalu, kur su ‘grietinėle’ ir kitom diplomatu žmonom po pietų lošdavo kortomis. Yra daug pikantiškų istorijų”, – sako pašnekovas.

Knygą papuoštų ikonografinė medžiaga – seni meniu, nuotraukos, plakatai. Visa tai apjungus pikantiškais tekstais ir anekdotais, būtų galima išleisti knygą, kuri Lietuvoje sulauktų susidomėjimo.

Idėjoms įgyvendinti trūksta finansinės paramos

Raimundas sako, kad Lietuvių rašytojų draugijos įteikta premija – tai paskatinimas nenustoti rašyti. Ir priduria: „Lietuvybė – šykštus darbdavys, nemokantis algų. Iš lietuviybės negali pragyventi, bet be jos – tu niekas. Man nesupratamas Lietuvių Fondo žvilgsnis į išeivijos lietuvių. Didžiulis dėmesys stipendijoms studentams ir Lietuvoje, ir čia. Ir kur yra tie lietuvačiai šiandien? Juk tikrai yra vertingų projektų, kurie nuskambėtų už mūsų lietuviško kaimelio ribų ir atneštų rezultatų”.

„Už nepilnų dvejų metų mes minėsime Lietuvos 100 metų Nepriklausomybės jubiliejų – būtų puiki proga paskelbti ar litvakų žinyną, ar lietuvių kilmės sportininkų istoriją. Išties, norint šias idėjas įgyvendinti, tetrūksta lėšų”, – prisipažįsta žurnalistas Raimundas Lapas.

9-ame praėjusio amžiaus dešimtmetyje vien 69-oje gatvėje Čikagoje buvo 15 lietuviškų užėigų. Iš k.: bibliotekininkas Raimundas M. Lapas, politologas Edvardas Tuskenis, svečiai iš Vilniaus – muzikologas Bronius Ambraziejus ir teatro kritikė Ramunė Zdanavičiūtė bei baro savininkas Vladas Andrijauskas. 1988 m. Eugenijaus Butėno nuotr.

MANO VIRTUVĖ

Karštą vasaros dieną niekas taip neatgaivina kaip šaltos sriubos. Ir nebūtinai tai turi būti šaltibarščiai. Išmėginkite šiuos receptus.

Tiršta mėlynių ir jogurto šaltsriubė

Puikus gaivinantis patiekalas, kai nesinori nieko sunkaus. O kiek vitaminų!

- Reikės:**
- 400 g mėlynių (apie 14 oz)
 - 1/2 puodelio vandens
 - 2 valg. šaukštų medaus
 - 1/2 arb. šaukštelio cinamono
 - 1 puodelio natūralaus jogurto
 - žaliosios citrinos
 - 2 arb. šaukštelių cukraus
 - mėtos lapelių papuošimui

Mėlynės nuplauti, nuvarvinti, suberti į puodelį. Įdėti cukraus ir cinamono. Užkaitinti ant nedidelės ugnies ir pavirti apie 5 minutes. Nuimti nuo viryklės, sutrinti (galima elektriniu trintuvu) iki vientisos masės. Atvėsinti ir padėti į šaldytuvą maždaug 2 valandoms, kad visiškai atšaltų. Išėmus iš šaldytuvo užtarkuoti žalios citrinos žievelę, išspausti ir įmaišyti citrinos sultis. Supilti 1/2 puodelio jogurto ir medų. Visą gerai išmaišyti ir vėl atvėsinti šaldytuve. Tada supilti likusį jogurtą, išmaišyti ir patiekti. Supylus į lėkštes ar dubenėlius sriubą galima papuošti mėlynių uogomis ir mėtos lapeliu.

Avokadų ir žolelių šaltsriubė

- Reikės:**
- 4 avokadų
 - 2 skiltelių česnako
 - 1 litro daržovių sultinio (apie 34 oz)
 - 2 valg. šaukštų pomidorų padažo
 - 1 valg. šaukšto žaliųjų citrinų sulčių
 - 2 valg. šaukštų kalendros (coriander) arba petražolės lapelių
 - 1 aitriosios paprikos
 - druskos
 - maltų juodųjų pipirų grietinės

Avokadus nulupti, pašalinti kauliukus ir supjaustyti. Į indą su avokadais supilti sultinį, pomidorų padažą, citrinų sultis, sudėti prieskoninius žalumynus, česnaką ir viską sutrinti iki vientisos masės (geriausia – elektriniu maišytuvu ar trintuvu). Pagardinti druska ir pipirais.

Pipirą supjaustyti žiedeliais ir užberti ant sriubos viršaus. Sriubą atšaldyti šaldytuve (apie 2 valandas). Supilti į lėkštes ir uždėti po šaukštą grietinės.

Skanaus!
Jūsų Indrė

Pasidalinkite nuomone
facebook
www.facebook.com/draugolaikrastis

D. Britanijos pasirinkimas

Ar galų gale nepasirodys, kas čia stambiausias laimėtojas? Meška?

Atkelta iš 3 psl.

Sukurtas dar vienas nesantaikos židinys – amžių ir kartų konfliktai, ryškėjantys kasdien vis stipriau. Ir ne vien Londone, kuris, beje, balsavo už pasilikimą ES.

Sukruto ir kiti radikalai

Ne vien Škotija ir Šiaurės Airija galvoja apie pasinaudojimą padėtimi. Jau kalbama apie JK santykius su Gibraltaru, kraštutiniai dešinieji Ispanijoje vėl prakalbo apie išėjimą iš ES ir Katalonijos nepriklausomybę, belgai prisiminė savo ketinimus skirtis su Briuseliu, sujudo vengrai, slovakai...

Reikia pabrėžti, kad ekspertai dar prieš referendumą vieni tyliau, kiti garsiau kalbėjo apie Rusijos vaidmenį šioje painioje istorijoje. Ir kas gali paneigti, kad čia nekyšo V. Putino ausys, kurio sena idėja – sunaikinti Europos Sąjungą.

NATO generalinis sekretorius Jens Stoltenberg pareiškė, kad Jungtinės Karalystės vaidmuo Aljanse išliks

nepakitęs, nepaisant to, kad britai referendume nusprendė išstoti iš ES.

D. Trump suskubo pasveikinti Londoną su pergale. Kalbėjęs apie abejotiną NATO, kaip gynybos organizacijos, būtinybę ir simpatizuojantis V. Putinui, jeigu jis būtų išrinktas Prezidentu – kas grėstų Lietuvai?

Turkijos prezidentas Recep Tyyp Erdogan taip pat pasidžiaugė: „Lai-kau Britanijos žmonių sprendimą naujos eros Britanijai ir ES pradžia...“

Žinoma, šioje istorijoje nematyti Briuselio kaltės – reiškia būti aklam ar pusakliui. Nematyti išpūsto Europos valdymo aparato, nesiskaitymo su Bendrijos narių nuomonėmis... Reikia tikėtis, kad dabartinė situacija privers pagaliau atsibusti ES vadovus.

Šiame rašinyje palietėme tik kai kuriuos šio įvykio – referendumo dėl JK atsiskyrimo nuo ES – aspektus. Jų yra daugybė. Pavyzdžiui, išstojimo ir ES mechanizmas. ES vadovybė nori, kad Britanija kuo greičiau kreiptųsi su prašymu pradėti išstojimo procedūrą. Beje, pati išstojimo procedūra turėtų tęstis apie dvejus metus.

„Concise Encyclopaedia of Lithuanian Minor“

Šios knygos tikslas yra išsaugoti istoriją ir kultūrinį paveldą krašto, iš kurio kilo Mažvydas, Donelaitis ir Vydūnas, kur buvo išspausdinta pirma lietuviška knyga ir pirma lietuviška gramatika, krašto, kuriame knygos buvo spausdinamos spaudos draudimo laiku ir knygnešių slapta gabenamos į Didžiąją Lietuvą. Norint pasiekti didesnį skaitytojų skaičių ši knyga yra išleista anglų kalba.

Knygą išleido: Mažosios Lietuvos Fondas (MLF – JAV ir Kanada) ir Mokslo ir enciklopedijų leidybos centras (Vilnius), 2014. 656 puslapių, iliustracijos, žemėlapiai, ISBN 978-5-420-01746-3

Knygos išleidimą finansavo
MLF rėmėjai ir Lietuvių Fondas.

Knygą galite įsigyti „**Draugo**“ knygynėlyje. Kaina – **50 dol.**
Illinois valstijos pridėtinės vertės mokestis – 9,25 proc., persiuntimas paštu – 5 dol.
4545 West 63rd Street, Chicago, Illinois 60629;
tel. 773-585-9500; el. paštas: administracija@draugas.org

A † A
ALGĖ ŠLEŽIENĖ

Mirė 2016 m. birželio 9 d., sulaukusi 89 metų.
Gimė 1927 m. vasario 23 d. Ukmergėje, Lietuvoje.
Gyveno St. Pete Beach, FL, anksčiau Long Beach, IN, Flossmoor, IL ir Chicago, IL.
Algė buvo dukra a. a. Juozo Butėno ir a. a. Filomenos Grybauskaitės, žmona a. a. dr. Adolfo Šležo.
Nuliūdę liko: dukra Sylvia Šležas-Lukas su vyru Linu ir sūnumis Nikolas ir Peter, brolis Zenonas Butėnas su žmona Margarita ir sesuo Vida Šilienė su sūnumis Dariumi ir Algiu.
Nuoširdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus prisiminti a. a. Algę savo maldose.

Nuliūdę artimieji

PADĖKA
A † A
LINUI JONUI PAUŽUOLIUI

Išėjusiam į Amžinybę ir palikusiam daug nebaigtų darbų Lituanicos tunte, „Miško Brolių“ draugovėje ir visuomeninėje veikloje, tariame nuoširdžiausią ačiū visiems, dalyvavusiems laidotuvėse.
Didžiausią padėką reiškiamo laidojimo namų direktoriui Donald Petkui, jo talkininkams ir visiems asmenims, prisidėjusiems prie iškilmingų, Liną pagerbiančių laidotuvių. Nuoširdus ačiū Jaunimo centro tarybai ir administracijai už sustiprinimo žodžius. Ačiū Maironio lituanistinei mokyklai, buvusiai direktorei ir valdybai, kad prisiminė Liną, dirbusį mokyklos sienų praplėtime.
Lino šeima: žmona Carrie, sūnūs Antanas, Jr ir Dominic, reiškia nuoširdžiausią padėką Robertui Vitui ir darbštiems šeimos nariams už talkinimą Linui visuose skautiškuose ir visuomeniniuose darbuose.
Nuoširdžiausią padėką tariame „Miško Brolių“ vadovui Algiui Vaitkevičiui už užuojautą „Drauge“ ir garbės sargybos suorganizavimą laidojimo namuose. Ačiū „Miško Broliams“ ir skautams vyčiams.
Dėkojame Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijos klebonui Jauniui Kelpšui už atnašautas šv. Mišias, įdomų pamokslą apie Lino nueitus kelius ir palydėjimą į Šv. Kazimiero kapines. Ačiū Lino ir Paužuolių giminėms ir draugams už Lino palydėjimą į Amžiną poilsio vietą.
Ačiū Giedrei Sokienei už giedojimą šv. Mišių metu ir vargonininkui Ričardui Sokui.

Liūdinti visa Paužuolių giminė

Brangiam tėveliui

A † A
JURGIUI
IDZELIUI

iškeliavus Amžinybėn, dukrai VILIJAI bei visiems giminėms ir artimiesiems reiškiu giliausią ir nuoširdžiausią užuojautą.

Dr. Nora Sugintaitė

www.draugas.org/mirties.html

<http://draugokalendorius.org>

PAS MUS IR APLINK MUS

■ **Mielos mamytės, tėveliai, močiutės, seneliai ir vaikeliai!!!** Šį rudenį planuojame atidaryti lietuvišką mokyklėlę. Norinčius leisti vaikučius į mokyklėlę kviečiame registruotis el. paštu: dalyciukas@gmail.com arba tel. 630-402-5828. Registruojame iki rugpjūčio 1 d. – JAV LB Pietvakarių Floridos valdyba.

■ **LDM galerijoje „Siela“ (14911 127th St., Lemont, IL 60439),** iki rugsėjo 24 d. veiks paroda „Žmonės“. Parodoje bus eksponuojami tapybos, grafikos, ir keramikos darbai kurie yra saugomi Lietuvių dailės muziejaus saugyklose. Visi kviečiami apsilankyti!

■ **Liepos 4 d., pirmadienį, 1 val p. p. LR ambasadorius JAV Rolandas Kriščiūnas** maloniai kviečia XV Lietuvių tautinių šokių šventės dalyvius ir JAV lietuvių bendruomenės narius praleisti liepos 4 dienos popietę kartu su LR Seimo pirmininke Loreta Graužinene, Kultūros ministru Šarūnu Biručiu ir Lietuvos diplomatais Lietuvos ambasadoje JAV (2622 16th St., NW, Washington, DC 20009). Atidarysime Prezidentui Kaziui Griniui skirtą parodą, kartu prisiminsime Šokių šventės akimirkas ir paminėsime Lietuvos Valstybingumo bei JAV nepriklausomybės dienas. Norintiems apsilankyti būtina registruotis iki birželio 30 d. el. paštu rspv.us@urm.lt.

■ **Liepos 2 d., šeštadienį, 3 val p. p. visi** kviečiami į Joninių šventę – stovyklą Golden Gate Canyon parke (Rifleman Philips group

campground, 92 Crawford Gulch Rd, Golden, CO 80403). Norintys stovyklauti atsižvelkite palapines bei maisto. Daugiau informacijos „Facebook“ paskyroje [facebook.com/events/850390741753705/](https://www.facebook.com/events/850390741753705/).

■ **Liepos 9 d., šeštadienį, 4 val. p. p. Hochschulein School of Music and Dance Performance Hall (50 N. Plymouth Ave., Rochester, NY 14614) LSMU tautinių šokių ansamblis „Ave Vita“** kviečia į koncertą, kuriame susipins šokiai, dainos ir tradiciniais liaudies instrumentais atliekama muzika. Bilietus galima užsisakyti el. paštu sjuodeikytep@gmail.com arba paskambinus tel. 585-489-5668 (Skirmantė J. Philippone).

■ **Liepos 24 d., sekmadienį, 11 val r. Sisters of Immaculate Conception (600 Liberty Highway, Putnam, CT 06260–2503)** organizuojamas piknikas – lietuvių susiartinimo šventė. Šventė prasidės šv. Mišiomis, vėliau pietūs, užsiėmimai ir įvairios pramogos. Veiks lietuviška mugė. Daugiau informacijos el. paštu aidask@aol.com (šventės ruošos komiteto pirm. Aidas Kupčinskas).

■ **Rugpjūčio 21 – 28 d., Neringos stovykloje (147 Neringa Rd., Brattleboro, VT 05301)** vyks menų ir sveikatingo poilsio stovykla suaugusiems „Meno8Dienos“. Kviečiame visus registruotis Neringos internetinėje svetainėje: neringa.org/lt_forms.html. Smulkesnė informacija el. paštu danguole@kuolas.com (Danguolė Kuolienė).

<http://draugokalendarius.org>

Lietuvių Fondas skelbia papildomą paraiškų priėmimą projektų paramai gauti. Elektroninę paraišką rasite LF tinklalapyje www.lietuviufondas.org (skiltyje „Parama“).

**Paraiškos priimamos nuo
2016 m. liepos 1 d. iki rugpjūčio 1 d.**

Išvyka į Michigan City

Liepos 20 d., trečiadienį, organizuojame išvyką į Michigan City, IN, kur aplankysime „International Friendship Gardens“.

Išvykstame **9 val. r.** nuo Švč. M. Marijos Gimimo bažnyčios (Marquette Parke), sugrįžtame apie 6 val. v.

Prašome registruotis parapijos tel. **773-776-4600 (Audra).**

Kelionės kaina asmeniui – 30 dol.

**Advokatas
VYTENIS LIETUVNINKAS**
4536 W. 63 Street
Chicago, IL 60629
(Skersai gatvės nuo „Draugo“)
Tel. 773-284-0100

Namams pirkti paskolos
duodamos mažais mėnesiniais
įmokėjimais ir prieinamais nuošimčiais.
Kreipkitės į
Mutual Federal Bank,
2212 West Cermak Road.
Tel. (773) 847-7747

Detroito skautų tuntams: „METAI 65-ki -- MES JAUNI, MES JAUNI!!!“ Daugiau kaip šimtas Gabijos ir Baltijos tuntų stovyklautojų šia proga per tuntininkus s. Dainą Anužienę ir b. Andrių Anužį siunčia karščiausius (90°F) bei džiugius linkėjimus „Draugui“ ir mieliems skaitytojams
Pauliaus Jurgučio nuotr.

LIETUVOS VALSTYBĖS DIENA LIEPOS 6-OJI

Tęsiame labai gražią, unikalią tradiciją - Valstybės dienos proga lietuviams visame pasaulyje vienu metu giedoti

„TAUTIŠKĄ GIESMĘ“.

Liepos 6-tą dieną, trečiadienį, 1 val. p. p. kviečiame atvykti prie Švč. M. Marijos Gimimo bažnyčios (Marquette Parke, Čikagoje)
ir kartu sugiedoti Lietuvos himną.

Pasipuoškite lietuviška atributika. Po giedojimo eisime į atvėsintą parapijos salę užkąsti ir pabendrauti.

Aukščiausias pasaulio pastatas nušvis Lietuvos trispalve

Liepos 6 dieną aukščiausias pasaulio dangoraižis Burj Khalifa užsidegs geltona, žalia ir raudona spalvomis.

Iniciatyvos „Tautiška giesmė aplink pasaulį“ organizatorius pasiekė žinia, kad taip Dubajuje gyvenantys lietuviai ketina paminėti Lietuvos Valstybės dieną. Beveik 100 km spinduliu matomos trispalvės fone jie kartu su lietuviais visame pasaulyje 9 val. v. giedos „Tautiška giesmė“.

Viena įspūdingiausių iniciatyvų neabejotinai nusimato Jungtinių Arabų Emyratų sostinėje Dubajuje. Šiame mieste iniciatyvinė grupė, padedant Dubajaus lietuvių bendruomenei ir Ukrainos oro linijoms, organizuoja projektą „Trispalvės šviesa“, kurio metu aukščiausias pasaulio dangoraižis Burj Khalifa (880 m) liepos 6 dieną, 8 val. v. vietos laiku (9 val. v. Lietuvos laiku) trims minutėms bus nušviestas geltona, žalia ir raudona spalvomis.

„Tautiškos giesmės aplink pasaulį“ organizatoriai ragina visas lietuvių bendruomenes pranešti apie savo iniciatyvas el. paštu info@tautiskagiesme.lt arba „Facebook“ platformoje adresu www.facebook.com/tautiskagiesme.

Bernardinai.lt